

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 34

Rugsėjo - September 4, 1992 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Uraganas Andrew, kaip apiktoriai apskaičiuoja Floridos valstijos ir vietinių savivaldybių pareigūnai, sunaikino daugiau kaip 80 tūkstančių namų, ir daugiau kaip pusė milijono gyventojų liko be pastogės. Prezidentas Bush pakartotinai siunčia kariuomenę žmonėms padėti. Bet sveikatos apsaugos darbuotojai baiminasi, kad dėl blogų sanitariinių sąlygų gali kilti cholera ir dizenterija. Apdraudus kompanijos tebeskaiciuoja nuostolius, bet dar nežinia, kaip ilgai tai užtruks.

Natūralių dujų ir daugelio kitų prekių kainos gali pakilti dėl nuostolių, kuriuos padarė uraganas Andrew. Meksikos įlankoje audros išvertė dujų kasimo platformas, o Floridos žaliųjų citrinų (lime) augintojai, kurie savo produktais aprūpina beveik 95% Amerikos, patyrė didelius nuostolius. Laimei, toliau į šiaurę esančių apelsinų ir grapefrutų augintojų audros nepasiekė.

15 iš 20-ies Japonijos vyriausybės ministrų, nepaisydami teismo draudimo, rugpjūčio 15 d., Japonijos kapituliacijos metinių proga, nuėjo pasimelsti į Yasukuni koplyčią. Ši medinė šintų institucija, esanti Tokyo miesto centre, savo metu Japonijoje buvo laikoma militarizmo dvasinio simboliu. Tarp penkių nedalyvavusiųjų buvo ir premjeras Kiichi Miyazawa. Teismas buvo uždraudęs valdžios viršūnėms lankytis koplyčioje, savaip aiškindamas religijos ir valstybės atskyrimą. Nuo 1930 m., kai į valdžią atėjo militaristai, ši koplyčia turėjo politinės galios, vyriausybei sankcionuojant fanatišką kariškių tarpe.

Erich Honecker, Berlyno kalėjime laikomas buvęs Rytų Vokietijos komunistų partijos vadovas, gali išvengti teismo, kur jis traukiamas atsakomybėn už įsakymą šaudyti pabėgėlius per Berlyno sieną. "Der Spiegel" žurnalas rašo, kad jis mirtinai sergąs kepenų vėžiu, ir jo advokatas prašo teismą jo bylą panaikinti.

Brazilijos kongreso specialioji komisija išleido pranešimą, kuriame surinktoji medžiaga kaltina šalies prezidentą Fernando de Mello kyšininkavimu ir gali būti pagrindu pradėti akcijai jam nušalinti. Tasai 1990 m. populiariai išrinktas prezidentas šį postą laimėjo kovodamas prieš korupciją, bet pasirodė, kad ir jis pats jos neišvengė.

Kinijos Gorbačiovu užsieniečių dabar vadinamas Zhu Rongji, buvęs žmogaus teisių kovotojas, daugiau laiko praleidęs valdžios nemalonėje, negu valdžioje. Jo populiarumas auga, ir manoma, kad netrukus jis gali tapti potencialiu kandidatu į premjerus, kai ateinančiais metais pasibaigs dabartinio premjero Li Peng terminas. Šiuo metu Zhu Rongji yra premjero pavaduotoju ir agresyviai propaguoja ekonominės permainas.

Konrad Raiser, vokiečių teologas, išrinktas World Council of Churches generaliniu sekretorium. Naujasis pasaulio protestantų ir ortodoksų bažnyčių vadovas yra 54 m. amžiaus ir profesoriaus Bochum universitete, Vokietijoje.

GENERALINEI ASAMBLĖJAI BESIRENGIANT

— Baltijos valstybių ambasadoriai Jungtinėse Tautose susitinka su Rusijos atstovais —

Lietuvos, Latvijos ir Estijos misijos, vykdydamos savo vyriausybės nurodymus, šių metų rugpjūčio 14 d. įteikė prašymą Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui, Boutros Boutros-Ghali įtraukti į Jungtinių Tautų Generalinės Asemblėjos 47-tos sesijos darbotvarkę punktą, pavadintą "Svetimų karinių jėgų pilnas atitraukimas iš Baltijos valstybių teritorijų".

Savo rašte Baltijos misijos nurodė, kad derybos dėl svetimos kariuomenės atitraukimo iki šiol buvo nesėkmingos, o tos kariuomenės buvimas Baltijos valstybėse, jų nuomone, sudaro pavojų tarptautinei taikai ir saugumui. Misijos priminė didžiosios septyniukės pareiškimą Muncheno konferencijoje liepos 7 d. ir Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos deklaraciją, Helsinkyje liepos 19 d., kur aiškiai pasakyta, kad jokių pretekstų negalima laikyti svetimų karinių pajėgų kitoje valstybėje be jos sutikimo.

Nauja, 47-toji Generalinės Assemblėjos sesija prasidės rugsėjo 15 d., bet svetimos kariuomenės išvedimo klausimas greičiausiai bus svarstomas daug vėliau, gal tik lapkričio ar net gruodžio mėn.

Baltijos misijų ambasadoriai nutarė asmeniškai painformuoti Rusijos ambasadorių apie svetimos kariuomenės išvedimo klausimo įtraukimą į Generalinės Assemblėjos darbotvarkę ir jį užtikrinti, kad to klausimo iškėlimu Baltijos valstybės nesiekia konfrontacijos su Rusija.

Susitikimas įvyko rugpjūčio 25 d. Jungtinėse Tautose. Dalyvavo Lietuvos ambasadorius Anicetas Simutis su patarėju Algimantu Gurecku, Latvijos ambasadorius Aivars Baumanis su patarėju Ivars Slokenbergs, Estijos ambasadorius Ernst Jaakson su patarėju Eerik Kross, Rusijos ambasadorius Julij Voroncov, nepaprastas pasiuntinys ir įgaliotas ministras Sergej Ordzonikidze ir dar du Rusijos delegacijos dalyviai, kurie nepristatė, savo pavardžių bei pareigų nepasakė.

Ambasadorius Voroncovas išreiškė nusistebėjimą, dėl ko toks klausimas iškeltas, nes Rusija sutiko savo kariuomenę atitraukti. Jo manymu, šio klausimo svarstymas Generalinėje Assemblėje tik sukels daug kaltinimų vienių kitiems ir nieko pozityvaus nepasieks. Jam taip pat sunku buvo suprasti, kur ryšium su šiuo klausimu Baltijos valstybės mato grėsmę taikai ir saugumui.

Ambasadorius Baumanis atsakė, kad Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius siūlo ne tik spręsti jau iškilusias problemas, bet ragino joms užbėgti už akių. O pavojų Baltijos valstybės vis tik jaučia, girdėdamas aukštų rusų karininkų ir net kai kurių vyriausybės narių pareiškimus apie strateginius objektus, Rusijos saugumo zonas ir panašiai.

Ambasadorius Simutis priminė, kad Lietuva labai stengiasi pritraukti užsienio kapitalą, bet Rusijos kariuomenės buvimas galimiems investuotojams kelia nerimą, ir jie nesiskubina Lietuvoje savo kapitalą panaudoti.

Tad Rusijos kariuomenės užsitęsęs buvimas sudaro kliūtį kraštui ekonomiškai atsigausti.

Ambasadorius Voroncovas visus klausimus diskutavo mandagiai ir nuosaikiai. Tad pokalbis vyko maloniai ir sklandžiai. Ambasadorius Voroncovas pakartotinai pareiškė, kad dėl Rusijos kariuomenės atitraukimo tarp Rusijos ir Baltijos kraštų nėra politinio nesutarimo, nes Rusija sutinka savo kariuomenę atitraukti. Yra tik praktiška problema, kaip tai įvykdyti. Jo nuomone kariuomenės atitraukimo klausimai turės būti išspręsti aukščiausiam lygįje, tarp Rusijos ir Baltijos valstybių prezidentų.

Ambasadorius Baumanis dar pasiteiravo, kokius strateginius interesus Baltijos kraštuose turi galvoje Rusijos užsienio reikalų ministras ir iš kur jis mato Rusijai pavojų. Ambasadorius Voroncovas atsakė, kad įsienėjęs galvojimas greitai nyksta. Amerika tebeleiko milžinišką karinę mašiną. Taip pat galima paklausti, prieš ką ji nukreipta ir kam Amerikai, pavyzdžiui, reikalingi bombonešiai Britanijoje. Rusijos karinės vadovybės nuomone, kol amerikiečiai laiko savo bazes Europoje, tai ir Rusijai reikia Baltijos pajūryje ankstyvo įsėjimo įrengimų, neužšalantių uostų.

Baigiant, trys Baltijos ambasadoriai pareiškė, kad Baltijos kraštų tautos ir vyriausybės su dėkingumu prisimena prezidento Boriso Jelcino paramą Baltijos valstybių išsilaisvinimo kovoje, jį vertina ir juo pasitiki.

Ambasadoriui Voroncovui atsisveikinus, dar pasiliko ministras Ordzonikidze. Jis įspėjo, kad Rusijos parlamentas pavedė Rusijos delegacijai iškelti Generalinės Assemblėjos sesijoje žmogaus teisių pažeidimus Baltijos kraštuose rusų mažumos atžvilgiu. Tad viena ar kita forma jų delegacija tą klausimą iškels. Jis tvirtino, jog negalima paneigti teisę į pilietybę trečdaliui Estijos gyventojų ir sakyti, kad tai ne žmogaus teisių klausimas. Jo nuomone, Baltijos valstybės daro didelę klaidą. Joms reikėjo su rusais elgtis itin švelniai, jų negąsdinti kalbų ir pilietybės įstatymais, tada jos būtų nesukėlę rusų nusivylimo ir priešiško. O dabar jie, įvairių gynybos priemonių, kaip Moldovoje.

Pasikalbėjimus su ambasadorium Voroncovu ir ministru Ordzonikidze buvo išsamūs ir užtruko beveik pusantros valandos. (Iš Lietuvos misijos JT pranešimo)

Vilniuje, šalia barikadų į Parlamentą, prie Marijos altoriaus vis dar meldžiasi žmonės už laisvą Lietuvą. Nuotr. Viktoro Kapočiaus.

SAUSRA PRIDARĖ NUOSTOLIŲ LIETUVAI

Niekad Lietuvos žmonės taip nelaukė lietaus, kaip šiemet. Parudavę laukai, sausros išdegtos pievos, liūdesio šydu dengė vienodai kaimiečių ir miestiečių veidus. Dėl įvairių problemų sprendimų pasidalinusių ir besiginčijančių Lietuvos parlamentarų šią vasarą tebejungė

tik vienas dalykas — troškimas, kad plytų.

Trijų mėnesių sausrą pagaliau pralaužė lietus. Palijo smarkiai rugpjūčio 13-ąją ir 14-ąją. Ciklonas, praėjęs pro Skandinaviją, savo pietiniu sparnu palietė Lietuvos žemę. Akmenės, Radviliškio rajonuose iškrito po 26 milimetrus kritulių, kurie sudarė pusės mėnesio normą. Vilniuje iškrito 13 milimetrų, Trakuose — 15, Lazdijuose, Marijampolėje, Varėnoje — po 10 milimetrų. Mažiausiai lietaus gavo šiaurės rytiniai rajonai — nuo 2 iki 4 milimetrų.

Lietuvoje po šio lietaus temperatūra atvėso, žemė atsigėrė, tapo puresnė. Daugelyje vietų viršutinis dirvos sluoksnis jau drėgnas, bet dar užtruks ligi žemę atlis, kol drėgmė pasieks gilesnius dirvų sluoksnius. Žemdirbiai, pasinaudodami palankiomis sąlygomis, pradėjo kuo greičiau ruošti dirvas žiemkenčių sėjai.

Sausros rekordai

Šiometinė sausra pasiekė kelis rekordus. Tokios ilgios sausros nebuvo užregistruota per 111 metų, nuo 1881 m. 1959 m. liepos 13 d. Varėnoje buvo užregistruota karščio 36,8 laipsniai Celsijaus, o šiemet rugpjūčio 10 d. ne tik Varėnoje, bet ir Šilutėje, Šiauliuose, Dotnuvoje, Panevėžyje buvo 36 laipsniai karščio, o Vilniuje — 35 laipsniai. Vilniuje tokio karščio nėra buvę.

Sausra išdžiovino žolę, pakirto vasarą. Vien tiesioginiai šios sausros padariniai — apie 22 milijardai rublių. O kur dar būsimieji gyvulininkystės perdirbimo pramonės nuostoliai. Tai sunki nelaimė ne tik žemdirbiams, bet ir visai jaunai nepriklausomai Lietuvos valstybei.

Reikia skaičiuoti kiekvieną grūdų kilogramą

Kalbėdamas apie planus, kaip lengviau pergyventi sunkumus, kuriuos atnešė sausra, Žemės ūkio ministras Rimvydas Survila "Lietuvoje aido" žurnalistui taip aiškino:

Sausra supainiojo mūsų planus, sumanymus, balansus. Da-

Sausros kankinami javų laukai prie Ignalinos. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

REIKALINGA SKUBI VEIKLA

JAV Kongrese delegatams renkantis derinti įstatyminių projektų

Birželio 16 d. JAV Senatas 60-32 balsais, o rugpjūčio 6 d. JAV Atstovų Rūmai 255-164 balsais, priėmė gerokai skirtingus įstatyminių projektus paramos Rusijai ir Nepriklausomoms Sandraugos Valstybėms klausimu. Laimėjimai abiejose Kongreso institucijose buvo pasiekti abiejų partijų vadovybėms suderinus jėgas ir Baltiesiems Rūmams stipriai įtaigaujant Kongreso narius.

Rugsėjo mėn. antrąją savaitę partijų Kongrese vadovų paskirti Senato ir Atstovų Rūmų delegatai ("conferees") bendroje konferencijoje privalės įstatymo projektus suderinti į vieną visą api-

ALGIMANTAS S. GEČYS

mantį įstatymą ir pateikti abiejų JAV Kongreso institucijų balsavimui. Kongresui patvirtinus ir JAV prezidentui įstatymą pasirašius, įstatymas įsigalios.

"Conference Committee" sudėtis

Sekantiems delegatams yra patikėta įstatymo projektų suderinimo atsakomybė:

Senato delegatai:

Claiborne Pell (D. - Rhode Island), Joseph R. Biden, Jr. (D. - Delaware), Paul S. Sarbanes (D. - Maryland), Alan Cranston

(D. - California), Richard G. Lugar (R. - Indiana), Nancy Landon Kasselbaum (R. - Kansas), Larry Pressler (R. - Dakota).

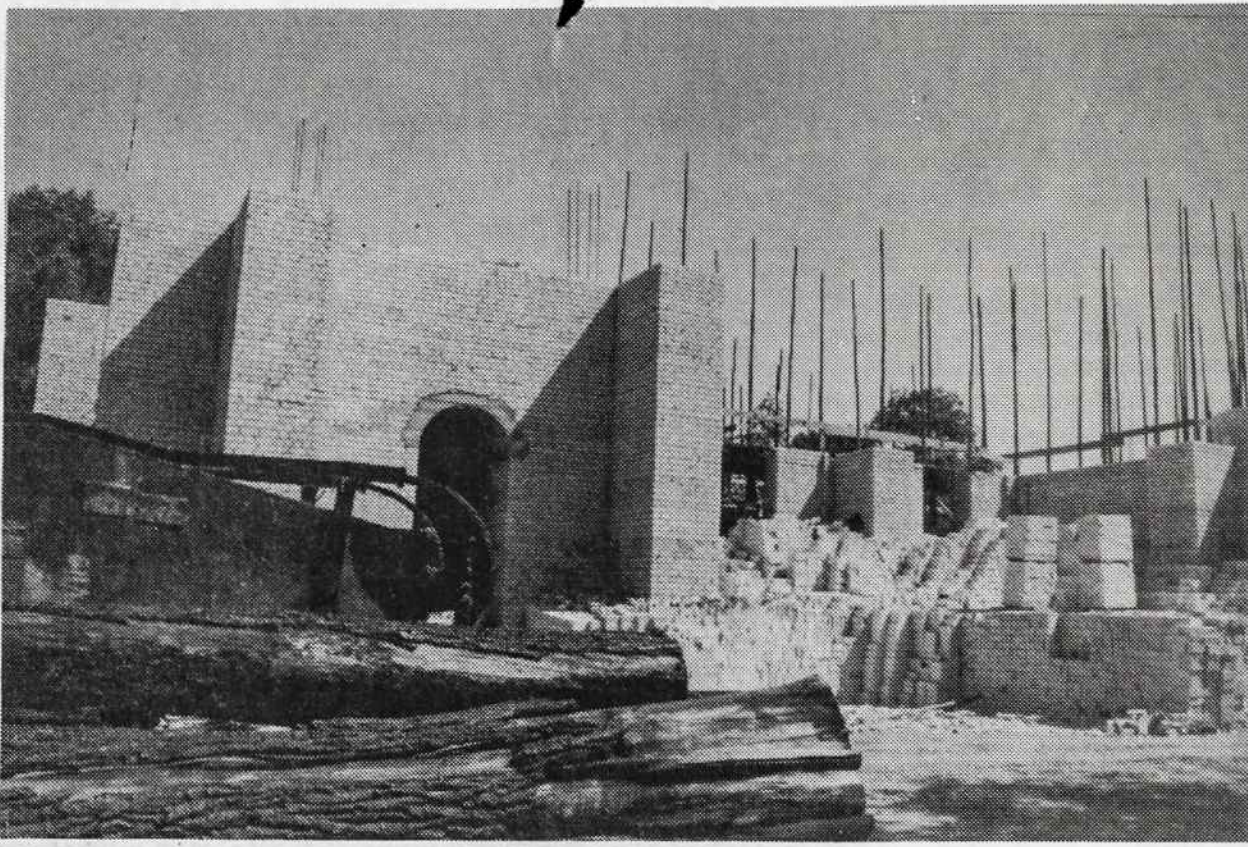
Atstovų Rūmų delegatai:

Dante Fascell (D. - Florida), Lee Hamilton (D. - Indiana), Stephen Solarz (D. - New York), Howard Berman (D. - California), Harry Johnston (D. - Florida), Eliot Engel (D. - New York), William Broomfield (R. - Michigan), Benjamin Gilman (R. - New York), Jim Leach (R. - Iowa), Douglas Bereuter (R. - Nebraska).

Nuo mūsų spaudimo į

(nukelta į 2 psl.)

(nukelta į 2 psl.)

Statoma Vilkaviškio nauja katedra, 1992 m. birželio 20 d. Nuotr. Liudo Tamošaičio.

SAUSRA PRIDARĖ NUOSTOLIŲ LIETUVAI

(atkelta iš 1 psl.)

bar kuriamas naujas balansas, tik jau ant mažiau patikimo pagrindo.

Specialistai apskaičiavo, kad šiemet surinksime 1,5 mln. t, arba maždaug 40 proc. grūdų mažiau, negu turėjome pernai. Tai labai didelė netektis ir, aišku, tiek grūdų nepajėgsime nusipirkti.

Neseniai į labiausiai sausros nukentėjusius rajonus nuvežėme užsienio šalių ambasadorius, kreipėmės pagalbos į tarptautines organizacijas, užsienio valstybes.

Žmonės mandagūs, žada, tačiau iš patyrimo žinome, kad jokia parama visų nuostolių nepadengs. Turėsime patys savo vargą vargti, suktis, ieškoti išeities. Pašarų sukauptume perpus mažiau negu pernai. Todėl reikės būti labai taupiems, skaičiuoti kiekvieną grūdų kilogramą, kiekvieną šieno ar siloso centnerį. Iš valstybės išteklių galbūt galėsime paremti tik kai kuriuos paukštynus, gyvulininkystės kompleksus.

Bet patariu gerų dėdžių nelaukti: nori gyventi, dirbti ir uždirbti, sukis pats, ieškok partnerių, dalį produkcijos keisk į grūdus.

Prisieis mažinti gyvulių skaičių

Deja, to neišvengsime. Tačiau labai svarbu išlaikyti kuo daugiau karvių, veislinių telyčių, veislinių kiaulių. Dauguma ūkininkų pašarų nestokos. Atliekamus grūdus, pašarus reikėtų parduoti kompleksams, paukštynams. Vyriausybė numato skirti dideles premijas tiems žemdirbiams, bendrovių nariams, kurie per žiemą išlaikys daugiau gyvulių. Apskritai Vyriausybė žemės ūkiui remti numato skirti ne vieną milijardą rublių.

Nuo š. m. rugpjūčio 15 d. gerokai padidinamos mėsos, pieno, vėlyvųjų bulvių, cukrinių runkelių palaikomosios kainos. Vien tik dėl to žemdirbiai šiemet papildomai gaus 6 milijardus rublių.

Kita vertus, turime žinoti, kad, sutrikus pinigų atsiskaitymams, dabar Rusijai nebetiekiamės mėsos ir pieno produktų. Todėl jų atsargos pas mus didėja. Deja, mūsų saugyklos, šaldytuvai ne tokie talpūs. Nereikėtų laukti ir tikėtis, kad mėsos kombinatai supirks visus gyvulius. Vertėtų daugiau skersti patiems ir pasirūpinti atsargomis.

Pašarų derlius

Kaip Žemės ūkio ministerija

savo pranešime skelbia, esant sausoms orams, išaugintas mažas pašarinių augalų derlius. Įvairių rūšių pašarų žiemai bus sukaupta tik pusė (50%) pernykščio kiekio.

Atsižvelgiant į šiais metais numatomą sukaupti pašarų kiekį, tikimasi per 1992/1993 metų žiemą laikotarpį išlaikyti tik 1500 tūkst. galvijų (iš jų 620 tūkst. melžiamų karvių), 1000 tūkst. kiaulių ir 10 milijonų paukščių. Tuo būdu iki žiemos pradžios reikėtų išskersti 620

tūkst. galvijų ir 910 tūkst. kiaulių. Siekiant užtikrinti ritmingą Lietuvos mėsos fabrikų darbą, reikia papildomai (virš numatyto 70 tūkst. tonų eksporto į NVS šalis) eksportuoti apie 30 tūkst. tonų mėsos ir mėsos produktų.

Atsižvelgiant į tokį ženklų gyvulių skaičiaus sumažinimą, Lietuvai dar truks 1200 tūkst. tonų grūdų (iš jų 400 tūkst. tonų maitinamųjų) ir 150 tūkst. tonų sojos išspaudų. Minėtas importuotų pašarų kiekis sudarytų sąlygas 1993 m. pagaminti minimalią gy-

vulininkystės produktų apimtį, kad Lietuvos gyventojai būtų aprūpinti produktais, o tarpvalstybinių susitarimų pagrindu — energetiniais išteklių.

Pašarų importas

Žemės ūkio ministerijos žiniomis, iki 1990 metų Lietuvos Respublika importuodavo apie 1300-1400 tūkst. tonų pašarinių ir maitinamųjų grūdų ir 200-300 tonų baltyminių ir kitų žaliavų kombinuotųjų pašarų gamybai. Tai leisdavo Lietuvoje papildomai pagaminti apie 500 tūkst. tonų pieno ir 60 tūkst. tonų mėsos (skerdienos).

1991 m. pradėjus irti Sovietų Sąjungai, grūdų buvo gauta tik 787 tūkst. tonų, o 1992 m. Rusija griežtai atsisakė parduoti grūdus mainais į mėsos ir pieno produktus.

Dėl to šių metų pradžioje buvo susidariusi grėsminga situacija, aprūpinant Lietuvos žmones duonos-pyrago gaminiams, miltams ir kruopoms, o stambias gyvulininkystės ir paukštinkystės įmones, neturintias žemės — aprūpinti bent minimaliu koncentruotų pašarų kiekiu.

Kultūriniai augalai

Nuo gegužės mėnesio vidurio vyraujanti sausra padarė didelę žalą kultūriniais augalams.

Išankstiniais duomenimis Lietuvoje visų kategorijų ūkiuose nuo sausros žuvo: vasariniai javai — 148 tūkst. ha plote (20% nuo visų vasarinių javų ploto), 10 tūkst. ha bulvių (8%), 8 tūkst. ha linų (36%), 2,7 tūkst. ha cukrinių runkelių (8%), 2,3 tūkst. ha

(12%) lauko daržovių.

Žymi dalis išlikusių vasarinių augalų ir žiemkenčių taip pat yra pažeisti sausros. Prognozuojamas vasarinių kultūrinių augalų derlius bus 2-3 kartus mažesnis, lyginant su išaugintu praėjusiais metais.

Bendro grūdų derliaus tikimasi tik apie 1,5-1,7 milijonų tonų, t.y. tik 45-50% ankstesnių metų derliaus (1991 m. buvo prikulta 3,347 milijonai tonų grūdų).

Bulvių derlius numatomas tik apie 800 tūkst. tonų, kai tuo tarpu pernai jų buvo prikulta daugiau kaip 1,5 milijono tonų.

Ypač stipriai nuo sausros nukentėjo linai: linų pluošto bendras derlius numatomas tik apie 4,3 tūkst. tonų arba 33% gauto pernai.

Cukrinių runkelių bendras derlius gal sieks apie 500 tūkst. tonų (60% ankstesnių metų derliaus).

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinioje reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoji kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radziūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žibury, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visuose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 - 962 - 5810.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
IŠTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229

TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

Prie Palangos tilto 1992 m. vasarą. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office.
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —**Darbo dienos proga**

Rodos, nebereiktų kalbėti apie darbą. Per metų metus tiek daug prikalbėta, prirašyta. Ir mūsų laikraštis, kurio antraštėje turėtų būti šaknų, darbo problemų sprendimas jį pašaukė gyvenimui.

Bet šis pokalbis apie darbą vėl išskyla, kai sutinkame žmones iš buvusios Sovietų Sąjungos. Jie į darbo problemą visai kitaip žiūri. Komunizmas norėjo Sovietų Sąjungoje atkurti darbininkų rojų, t.y. kuo geriausiai išspręsti darbo problemą. Savo darbo pradžioje, kurdami socialistinę darbo valstybę, jie žiauriosiom formom naikino aristokratią, turtingąją klasę. Į valdžią iškėlė proletariatą. Tikėta, kad dabar ateis tos laukiamos laimės dienos visiems darbininkams. Bet tuoj pat komunistinėje santvarkoje ėmė augti nauji turtuliai, komunistinė buržuazinė klasė, kuri pralenkė net buvusią nušluotą senąją buržuazinę klasę. Prisidengę komunizmu, apskrieji vadai susikrovė turtus, įsitaisė liuksusines vilas. Kas nusilenkė valdžiai, komunistų partijai, kas ją be atodairos gyrė, tas gyveno gerai ir nedirbdamas.

Cia ir išsiskyrė gyvenimo tikrovė ir partijos propagandinė tikrovė. Paprastieji žmoneliai, ta vadinamoji darbo liaudis, turėjo metų metais vargti, sunkiai dirbti ir nieko neužsidirbti, nes viskas buvo valstybės.

Kur yra valstybės turtas, ten įsivyrąja nepagarba tam turtui. Žmogus to turto negerbia. Kai tik gali, vagia. Kur valstybinis darbas, tai jis suka, simuliuoja, nesąžiningai dirba. Jis sau galvoja: ir kam stengtis, juk tai valstybės, o valstybė nesugrius, nuostolius padengs iš kitų sąskaitų.

Prieš patekdamas į Sovietų Sąjungą, Lietuva buvo visai kitokia. Ji turėjo sveiką pažiūrą į darbą. Nuo pat mokyklos suolo būtų kartojama: "Kas nedirba, mielas vaike, tam ir duonos duot nereikia".

Visi nuo pat mažens dirbo, plušėjo, saugojo savo namus, savo tėviškę. Lietuvių tauta yra darbšti, tvarkinga, sugebanti organizuotis, įvykdyti didelius projektus. Nelaukdama kokios nors paramos, tauta pati moka ir suprojektuoti ir įvykdyti. Juk iš dulkių kėlėsi Lietuva po Pirmojo pasaulinio karo, o ką ji nuveikė per 20 nepriklausomybės metų!

Atvykę užsieniečiai stebėjosi tokia didele Lietuvos pažanga, sugebėjimu orientuotis ir dirbti.

Bet Lietuva pateko į Sovietų Sąjungos nelaisvę. Ją okupavo ir jai primetė svetimą gyvenimo sistemą, kuri per keletą generacijų pakeitė mūsų žmones. Jie nebūti iniciatyvos, nebūti organizuoti, dirbti, kad susitvarkytų savo ūkį. Jie nori kuo lengviausiai pragyventi dieną, kuo mažiau dirbant. Įstaigose sutinkame blogą patarnavimą. Tas pats ir restoranuose, gamyklose, krautuvėse. Niekas neskuba, nesuinteresuotas patarnauti klientui.

Teko pažinti vieną tokį tipingą ano režimo žmogų. Nueina į darbą. Dirba geležinkelio sistemoje. Visas jų grupės uždavinys kuo greičiausiai nustumti susikauptį darbą, paskui sėdėti ir išgerti butelį. Taip diena diena.

Išvija tebeturi sveikas senoviškas pažiūras į darbą. Ji žino, kad reikia dirbti, vaikus išmokslinti, pagerinti gyvenimą, apvaldyti naują technologiją.

Amerika visa yra darbo tėvynė, kuri turi didelę pagarbą darbui. Teko matyti televizijoje.

Kiekviena didesnė, svarbesnė miesto gatvė turi savo istoriją. Jei jos grindinys mokėtų kalbėti, daug ką galėtų papasakoti: kokie žmonės čia ėjo, karaliai ar imperatoriai važinėjo, kokios puošnios, įmantrios kariatės ar diližanai čia dardėdavo dar tais laikais, kai nebuvo nė automobilių bei autobusų, o ką jau kalbėti apie lėktuvus ar malūnsparnius.

Ir Marijampolės Vytauto gatvė turi savo istoriją, tiesa, ne tokią seną, bet vis tiek istoriją. Tik paklauskim, ką byloja senasis miesto grindinys, kartais išlendąs iš po asfalto.

Gatvės pradžia siekia maždaug 1829 m., kada buvo nutiestas St. Peterburgo - Varšuvos plentas. Kadangi miestas išsidėstęs abipus šio buvusio plento, todėl per Marijampolę einanti dalis pradžioje buvo pavadinta Varšuvos gatve, liaudiškai kalbant varšuvine. Ir namai buvo ne tokie. Jei šiaurinėje miesto dalyje vyravo mūrinukai, tai pietinėje — medinukai, ir tik žymiai vėliau ir čia ėmė atsirasti mūro statiniai. Šia gatve 1812 žygiavo

kaip vienas poetas, sulaukęs jau 85 metų, dirba savo gėlių sode lyje. Kiekvieną rytą keliasi, laisto, prižiūri. Draugaudamas su gėlėmis, jis suranda naujų minčių, taip rašo naują poeziją. Darbas jį palaiko, skatina neištižti, nepasiduoti.

Atvykę iš Lietuvos mūsų svečiai dažnai nesupranta mūsų. Atrodo, kad ir čia yra tokia santvarka, kaip tenai, kad valstybė išlaiko visus, visiems duoda tai, ko reikia. O jiems reikia labai daug, tai ir turi broliai emigrantai jiems daug duoti.

Ir davimas turi savo ribą. Amerikoje visi turi natūralų jausmą kitam padėti, pagelbėti, bet tokiu atveju ir tas žmogus, kuris paramą gauna, turi būti dėkingas, šiltesnis. Kiek iš Amerikos išvyko apdovanotų žmonių, daktarų, profesorių, inžinierių, kurie net padėkos žodelio neparašė. Todėl darbo žmogui ir skaudu, kad tie nelinkusieji į darbą nebesuapdovoti dirbančiųjų. Žinoma, ne visi tokie, bet jų daug.

Praeis dar nemažai laiko, pasikeis ir generacijos, tada išaugs ir tokie, kurie supras, kas yra darbas ir ką jis reiškia žmogaus gyvenime. Per darbą susikuri sau egzistenciją, išugdai pagarbą kitam asmeniui ir meilę savam kraštui.

buvo garbinamas ant kalvos į šiaurę nuo Olimpijos. Kalva buvo jam pašvęsta ir nūdien tebevadinama Kronion — "Laiko kalva" vardu.

Olimpijoje buvo garbinamas ir Pelops — paslaptingas didvyris, davęs savo vardą visam Peloponesui. Dzeuso — "žmonių ir dievų tėvo" kultas ilgainiui įsivyravo šventajame Olimpijos miškelyje, — jam buvo skiriamos gausios aukos — nors ir kiti šešiasdešimt devyni dievai čia turėjo savo aukurus!

Olimpiada ir olimpinės žaidynės

Nūdien įprasta olimpiadą sutapatinti su olimpinėmis žai-

Krikščionys pasistatė šventnamį Olimpijoje. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Laiškas iš Marijampolės (2)**KĄ PASAKOJA SENASIS GRINDINYS**

VIKTORAS GULMANAS

prancūzų maršalas Michel Ney, Kvietiškyje įsirengęs savo štabą. Tais pačiais metais, pralaimėjęs karą su Rusija, pats Napoleonas vėjo greičiu prašvilpė. Matė ši gatvė ir 1831 m. bei 1864 m. sukilimus, jų kovas su žymiai gausnes ir stipresnes carinės Rusijos armija.

Atidarius berniukų gimnaziją 1867 m., gatve pražygiuodavo tautinio atgimimo veikėjas Petras Kriaučiūnas, eidamas mokyti jaunimo lietuvių kalbos. Atgavus spaudą, įsikūrė ir pirmoji lietuviška mergaičių progimnazija, kuriai vadovavo Marija Pečkauskaitė - Šatrijos Ragana. Kadangi gyveno pačiame pietiniame gatvės gale, ji tekina skubėdavo pas savo mergaites, grakščiai atsakydama į sveikinimus. Ramiai

praedavo Šv. Mykolo bažnyčios vargonininkas, kompozitorius Jonas Bendorius po savo tradicinio pasivaikščiojimo karališkajame sode, sveikindavosi su pažįstamais miesto inteligentais. O kur dar tuometiniai gimnazistai Jonas Basanavičius, Vincas Kudirka? Kaip tik čia, kur dabar yra centrinis paštas, buvo Amsterdamio viešbutis Europos. Jame 1888 m. įvyko slaptas inteligentų

susirinkimas, kuriame dalyvavo Vincas Kudirka, ir buvo nutarta leisti laikraštį "Varpas". Praeidavo šia gatve ir pulkėlis jaunuolių, kurie vėliau taps aukšto rango Lietuvos karininkais, generolais. Tai pirmasis Lietuvos kariuomenės vadas Silvestras Žukauskas, kiti generolai: Zenonas Gerulaitis, Juozas Grigaitis,

(nukelta į 6 psl.)

LIETUVA REMIA JT PASTANGAS

Lietuvos Misija Jungtinėms Tautoms praneša, kad dvi dienas trukusiam pasitarime Jungtinių Tautų Generalinėje Asamblėjoje dėl kritinės padėties Bosnijoje ir Hercegovinoje Lietuvos delegacija parėmė reikalavimus siekti greito ir teisingo krizės sprendimo.

Islamo šalių konferencijos iniciatyva, rugpjūčio 24-25 dienomis pirmą kartą Generalinėje Asamblėjoje nuskambėjo diskusijos apie buvusios Jugoslavijos respublikų likimą. Daugiau kaip 50 šalių iš visų pasaulio regionų pasmerkė besitęsiančią serbų agresiją prieš Bosnijos-Hercegovinos, suverenios JT narės, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą. Ypatingai delegacijos pasibaisėjo serbų bandymais išvairuoti neserbų tautybės gyventojus iš savo okupuotų teritorijų. Daugelis atstovų taip pat išreiškė savo nusistatymą nesuteikti diplomatinio pripažinimo Jugoslavijos valstybės likučiu.

Islamo šalių konferencijos pirmininko, Turkijos iniciatyva, Asamblėja svarstė išsamų rezoliucijos projektą, kuriame smerkiami serbų bandymai padalinti Bosnijos-Hercegovinos valstybę, raginama nepripažinti jokių teritorinių užgrobtumų, ir reikalaujama nedelsiant išvesti visas svetimas karines pajėgas iš Bosnijos teritorijos. Rezoliucijos kosponsorijai sąrašė buvo Lietuva ir kitos Baltijos valstybės.

Posėdžio metu Rusijos atstovai stengėsi sušvelninti rezoliuciją Serbijos atžvilgiu, bandydami iškelti ir Kroatijos ginkluotųjų pajėgų atsakomybę už padėtį krašte. Rezoliucijos kosponsorijų iniciatyva, Asamblėja atmetė Rusijos siūlytas pataisas ir priėmė visą rezoliuciją be pakeitimų, balsuojant 135 šalims už, 1 — prieš (Jugoslavija) ir 5 susilaikius. Rusijos Federacija buvo vienintelė Europos valstybė, susilaikiusi per balsavimą.

Marijampolėje Vytauto gatvės pradžia ir J. Basanavičiaus aikštė. Dešinėje — dalis pašto su paminkline lenta, rodančia, kad čia stovėjo pastatas, kuriame 1888 m. buvo nutarta leisti "Varpą". Gilumoje — viešbutis Sūduva. Nuotr. V. Gulmano

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

61

Vėl keliaujame. Olympia — Dzeuso šventovė ne ant Olimpo kalno, bet lygioje žemėje, ir vieta, kur 776 m. prieš Kristų įvyko pirmoji Olimpiada. Kelionė per kalnuotą, bet sausą Arkadiją lėta ir migdanti. Daugeliui norisi užmerkti akis ir snūstelti. Vieškelis siauras ir vingiuotas, todėl autobusas dažnai turi staiga stabtelėti. Nors gidė buvo žadėjusi, kad sustosime Magalopolyje "didžiausio" Graikijos amfiteatro apžiūrėti, bet nesustojame. Matyt, jai pagailo miegančiųjų ir nenorėjo jų budinti. Prie Kiparisijos (Kyparissia) pasiekiamie Ionijos jūrą. Autobuse maloniau, — per langus veržiasi nuo jūros šviežias, vėsus oras. Pajūryje daug žalumos.

Vietos, kaip ir žmonės, turi savo likimą. Tolimame Graikijos užkampyje, vakariniame Peloponeso šone, tarp Alfeos ir Kladeos upių yra vieta, tapusi pirmuoju atletų židiniu ir šventu

žodžiu visoje Žemėje. Jos vardas yra Olympia — Olimpija.

Pats vidurdienis. Važiuojame Olimpijos gatvėmis. Ne didmiesčio, bet Graikijos kaimo gatvėmis. Čia, kaip ir Naufione, turistinis viešbutis už "miesto". Net viešbučio vardas toks pat: Amalia. Esame laukiami! Stalai paruošti pietums.

Senieji Olimpijos mitai

Olimpijos apylinkės žalios, ramios ir patrauklios. Slėnis išpuoštas platanų ir alyvmedžių miškeliais. Nors Apolonas ir ragino žmones eiti į kalnuotą Delfų apylinkę, žmonės rinkosi Olimpijos lygumėle sau apsigyventi, nes ji buvo lengvai pasiekiami ir maloni. Jau II tūkstantmetyje prieš Kristų čia žmonės statėsi gyvenvietę. Pirmieji Olimpijos gyventojai nepažinojo nei Dzeuso, nei Olimpo kalno dievų. Jie garbino Kronos — Laiką. Senasis dievas Kronos, Dzeuso tėvas,

dynėmis, bet tai yra keliasluoksnis vardas. Graikams olimpiada buvo ketverių metų laikotarpis tarp dviejų olimpinų žaidynių. Pagal olimpiadas graikai skaičiavo laiką, laikydami jų pradžia 776 m. prieš Kristų.

Romėnai skaičiavo laiką "Ab Urbe Condita" — "Nuo Romos įkūrimo" 754 m. prieš Kristų, o graikai nuo pirmosios olimpiados. Taigi tiek graikai, tiek romėnai laiko skaičiavimu susidomėjo bemaž tuo pačiu metu!

Olimpinės žaidynės buvo graikų išikilmės ir sporto varžybos dievo Dzeuso garbei, kurios vykdavo kas ketvirtį metų. Jose dalyvaudavo visi graikų miestai-valstybės ir jos trukdavo

penkias dienas. Pirmąją ir penktąją dieną vykdavo išikilmingos eisenos, aukų nešimas ir apeigos, o kitomis dienomis — vyrų ir jaunuolių sporto varžybos. Varžybų metu tarp miestų-valstybių turėjo būti taika. Kartu su atletais į Olimpiją atkeliavdavo ir miestų-valstybių ambasadoriai taikai palaikyti ir ginčams spręsti.

Olimpinės žaidynės buvo iškilniausias graikų festivalis nuo VI iki IV a. prieš Kristų. Programą sudarė kumštynės, važnyčiuotojų lenktynės, penkiakovė — bėgimas, ieties ir disko metimas, šuoliai į tolį, imtynės — ir meno konkursai. Žaidynėse dalyvauti galėdavo tik pilnateisiai graikų miestų-valstybių vyrai ir jaunuoliai, o vėliau ir romėnai. Nugalėtojai — olimpionikai buvo apdovanojami alyvmedžių šakelių vainiku, įgydavo ekonominių bei politinių privilegijų ir būdavo dievinami. Ilgainiui mėgėjų sportas Graikijoje tapo profesija, dažnai vedė į kruvinas varžybas, o ne sykį baigdavosi ir mirtimi.

Moterys, svetimtaučiai, vergai ir vyrai, netekę gero vardo, negalėjo dalyvauti varžybose. Žaidynių varžovai turėjo ištikimai treniruotis per dešimt mėnesių prieš varžybas, praleisti trisdešimt dienų Elis piliečių, olimpinų žaidynių teisėjų, priežiūroje ir prisiekti, kad jie

sąžiningai treniravosi varžyboms. Pradžioje olimpinės žaidynės apsiribojo bėgimu. Koroebas buvo pirmasis bėgimo lenktynių olimpionikas 776 m.

Graikų moterims nebuvo leidžiama nei dalyvauti varžybose, nei jas stebėti. Mat vyrai varžėsi "gymnoi" — nuogi. Beje, graikai skulptūroje tik Afroditę vaizdavo nuoga, o moterį aplamai vaizdavo aprengtą. Tuo tarpu vyrus skulptūroje graikai vaizdavo nuogus. Moterys sukūrė savo olimpinės žaidynės, vadinamas Herakos, Heros, dievo Dzeuso žmonos vardu. Ir jos buvo švenčiamos kas ketvirtį metų.

Olimpionikų sąrašą nuo 776 m. prieš Kristų iki 217 m. po Kristaus sudarė Julijus Afrikietis. Jis pasiekė mūsų laikus istoriko Eusebijaus raštuose.

Olimpinės žaidynės yra ir iškilniausias šiuolaikinės tarptautinės sporto varžybos. Romai valdant Graikiją, olimpinės žaidynės išsigimė. Ilgainiui Teodosijus I, Romos imperatorius, jas uždraudė. Šiuolaikinių olimpinų žaidynių atgimimas prasidėjo XIX a. Prancūzų barono Pierre de Coubertin pastangų dėka olimpinės žaidynės buvo atgaivintos ne Olimpijoje, bet Atėnuose 1896 metais ir yra švenčiamos kas ketvirtį metų.

(Bus daugiau)

LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION (TAUTOS FONDAS)

P.O. Box 73, Woodhaven, NY 11421

AUKOS 1991 M. GRUODŽIO MĖN. — 1992 M. LIEPOS MĖN. MIRUSIEMS PAMINĖTI

A.A. Jono Anyso atminimui: \$100.00: A. Anytas, CANADA.

A.A. Antano Bacevičiaus atminimui: \$100.00: R. & C. Danley, MA. **\$50.00:** A.D. & L. Keršis, CANADA; P. Lucas & šeima, MA; B. Paliulis, MA; J.I.V.T.B. Rasys, MA; S. & O. Venckus, MA. **\$40.00:** J. & A. Starinskas, MA; S. & E. Vaškėlis, MA; V. & A. Virbickas, CT; **\$30.00:** V.G. Margaitis, MA; J. & A. Navickas, MA. **\$25.00:** T. Ashmanskas, MA; E. & V. Auštras, MA; G. & V. Čepas, MA; D. Eikinas, MA; E. & I. Jansonas, MA; A. & A. Januška, MA; E. Kleinas, MA; C. & G. Kulawas, RI; A. & D. Kunčaitis, MA; A. & T. LeBlanc, MA; V. & L. Liaugius, MA; A. Mažiulis, MA; G. & L. Subatis, MA. **\$20.00:** V. Aukštikalnienė, MA; J. & A. Dabrila, MA; E. Didžbalienė, CT; S. Galdikas, MA; W. Gaunt, MA; S. Gruzdienė, MA; T. & I. Janukėnas, MA; J. Keddy & šeima, MA; V. & A. Kubilius, MA; M. Lucas, NY; P. McNally, MA; S. & L. McWilliams, MA; G. & S. Merritt, NY; S. & A. Norvaisa, MA; J. & V. Starinskas, MA. **\$15.00:** R. & C. Carlson, MA; D.P. Kasiulis, MA; R.P. Nenortas, MA. **\$10.00:** G. Contrada, MA; D. Griffiths, MA; P. Jakutis, MA; O. Mučinskienė, MA; E. Valiukonienė, MA.

A.A. Ievos Banienės atminimui: \$50.00: Stašky ir Laurų šeima, MI. **\$25.00:** A. & N. Čerekas, MI; K. & R. Ražauskas, MI. **\$20.00:** L. & P. Heiningas, MI. **\$10.00:** J. & O. Briedis, MI; A. & T. Merkevičius, MI; A. & V. Shurkus, MI.

A.A. Elzbietos Baukienės atminimui: \$10.00: A. Klimkaitis, MI; V. Slušnys, MI; A. & R. Vaitiekaitis, MI.

A.A. Juozo Budrio atminimui: \$15.00: J.M. Bagdžius, IL. **\$10.00:** S. & S. Rudokas, IL.

A.A. Jadvygos Černiauskiene atminimui: \$25.00: E. Bulotienė, MI.

A.A. Juozo Duobos atminimui: \$20.00: K. & R. Giedraitis, MI; B. Pakštas, CANADA; A. & D. Račka, MI. **\$10.00:** V. & E. Čižauskas, MI; A. & T. Merkevičius, MI; A. & V. Shurkus, MI. **\$5.00:** J. Petrauskas, CANADA. *

A.A. Sofijos Grauzinienės atminimui: \$25.00: I. Petrauskas, IL.

A.A. Antano Griniaus atminimui: \$50.00: J. Černiauskas, MN. **\$20.00:** S. Juškienė, MI; I. & S. Kaunelis, MI; A. & I. Lukas, MI; A. & G. Norus, MI; A. & V. Osteika, MI; K. & R. Ražauskas, MI; S. Šimkus, MI; V. Staškus, MI. **\$15.00:** E. Bulotienė, MI. **\$10.00:** S. Bartkus, MI; B. Čiunkienė, MI; V. & E. Čižauskas, MI; E. Jodinskas, MI; W. Juzėnas, MI; J. & V. Kinčius, MI; A. & T. Merkevičius, MI; L. Mingėla, MI; V. Patalauskas, MI; O. Pusdešris, MI; B. & O. Rūkštelė, MI; J. Ruzgys, CA; C. & O. Šadeika, MI; SLA 342 Kuopa, MI; J. Šuopys, MI; A. & V. Shurkus, MI; A. Šileika-Vilkauskienė, CANADA; A. Žiedas, MI; M. Žilinskienė, MI. **\$5.00:** S. Račiukaitis, MI.

A.A. Stasės Indreikiene atminimui: \$30.00: S. & R. Jokubauskas, IL; P. Povilaitis, IL.

A.A. Felikso Jarašiaus atminimui: \$25.00: J. Žostautas, FL. **\$20.00:** E. Šatraitis, FL; J.L. Žvynys, FL. **\$15.00:** A. & I. Mačionis, FL. **\$10.00:** K. & A. Jasinskas, FL; V. Urbonas, FL.

A.A. Juozo Jenecko atminimui: \$20.00: L. & P. Heiningas, MI. K. & R. Ražauskas, MI; A. & Y. Zaparackas, MI. **\$10.00:** B. Čečkienė, MI; P. A. Kauštekis, MI; A. & T. Merkevičius, MI; A. & V. Pešys, MI; B. & O. Rūkštelė, MI; A. & V. Shurkus, MI; G. Špakauskas, MI; V. Staškus, MI.

A.A. Alfonso Juškos atminimui: \$100.00: V. J. Matulis, FL. **\$50.00:** G. Balanda, MI; R. & V. Janukaitis, MI. **\$40.00:** A. Staniulienė, MI. **\$25.00:** J. & G. Asminas, MI; K. & R. Ražauskas, MI. **\$20.00:** I. Alantas, MI; A. & B. Bublys, MI; S. Bublienė, MI; B. Čečkienė, MI; A. Klimkaitis, MI; J. & R. Mikaila, MI; H. & A. Monschau, MI; A. & G. Norus, MI; R. & H. Petrauskas, MI; A. & D. Račka, MI; V. Staškus, MI. **\$15.00:** E. Bulotienė, MI; V. & E. Čižauskas, MI; L.P. Heiningas, MI; A. & B. Šukauskas, MI. **\$10.00:** B. Čiunkienė, MI; K. & E. Gogelis, MI; I. Laurus, MI; V. Laurus, MI; A. & S. Manvydas, MI; L. Mingėla, MI; C. & O. Šadeika, MI; V. Šepetys, MI; A. & V. Shurkus, MI; F.P. Viršila, MI.

A.A. Juozo Kapačinsko atminimui: \$50.00: V. Lietuvininkas, IL. **\$20.00:** Z. Blaszyńska, IL; J. & I. Sutrinavičius, IL. **\$15.00:** A. Repšienė, IL. **\$10.00:** A. & Z. Juškevičius, IL. **\$5.00:** H. Fulcroir, IL.

A.A. Algirdo Kasulaičio atminimui: \$100.00: V. & J. Žadeikis, IL. **\$20.00:** S. Radzevičiūtė, OH.

A.A. Jono Kliorio atminimui: \$100.00: R. Anelauskas, CA; V. Anelauskas, CA; J. & I. Jodelė, CA; J. & P. Vilgalys, CA; **\$50.00:** J. Kliorikaitis, CANADA; A. Paulionis, CANADA; R. Paulionis, CANADA; V. Paulionis, CANADA; J. & J. Petronis, CA; B. & A. Seliukas, CA; K. Švarcas, CA; J. & R. Tack, CA; L. Tumas, CA; J. Žmuidzinas, CA. **\$30.00:** J. Dzenkaitis, CA; G. & M. Kliorikaitis, CA. **\$20.00:** I. & E. Bandžiulis, CA; E. Butkienė, CA; V. & P. Norkus, CA; J. Pažera, CA. **\$15.00:** V. & I. Jasulaitis.

A.A. Tomo Kondrato atminimui: \$100.00: V. Kondratas, NY.

A.A. Jono Kriščiūno atminimui: \$75.00: E. & M. Kriščiūnas & Smolitz, IL; M. Kriščiūnas, MI; V. & V. Kriščiūnas, IL. **\$50.00:** K. & R. Ražauskas, MI. **\$25.00:** C. Smith & šeima, MI. **\$20.00:** J. Bartkus, MI; S. Bartkus, MI; L. & P. Heiningas, MI; C. Pliūrienė, MI. **\$15.00:** J. & P. Grech, MI. **\$10.00:** E. Bulotienė, MI; B. Čečkienė, MI; K. & E. Gogelis, MI; I. Laurus, MI; A. & V. Pesys, MI; B. & O. Rūkštelė, MI; C. & O. Šadeika, MI; V. Šlikas, MI; V. Slušnys, MI; V. Staškus, MI; A. & B. Sukauskas, MI; J. Šuopys, MI; A. & V. Shurkus, MI; A. Sventickas, MI; K. & K. Woodside, MI; **\$7.00:** S. Račiukaitis, MI.

A.A. Algirdo Kuraičio atminimui: \$10.00: G.E. Schacht, IL.

A.A. Sofijos Meškauskienės atminimui: \$30.00: K. Jonaitis, CANADA. **\$25.00:** E. & Z. Carter, CANADA. **\$20.00:** A. & P. Gudaitis, CANADA; J. Nalys, CANADA. **\$10.00:** J. & B. Ališauskas, CANADA.

A.A. Zigmo Mišausko atminimui: \$100.00: T. Mišauskienė, MI. **\$25.00:** J. Čižauskas, IL; E. Daugilis, CANADA. **\$10.00:** V. & E. Bačinskas, IL.

A.A. Bronės Mykolaitienės atminimui: \$20.00: V. & E. Zebertavičius, FL. **\$10.00:** J. Kolinskas, MI; B. & O. Rūkštelė, MI; A. & V. Shurkus, MI; V. Staškus, MI.

A.A. Veronikos Narkus atminimui: \$100.00: L. K. Brisbin - Narkus, NE.

A.A. Jono Naviko atminimui: \$100.00: V. & S. Savukynas, NY.

A.A. Antano Novickio 20 metų mirties atminimui: \$100.00: Ž. Ratas, NY.

A.A. Stasio Oginto atminimui: \$10.00: L. Grūnavas, MI; **\$5.00:** S. Račiukaitis, MI.

A.A. Petro Oko atminimui: \$25.00: B. & J. Brasauskas, MD; V.K. Dulys, MD; A. & E. Skudžinskas, MD; A. Sotelis, MD; A. & R. Veliuona, MD.

A.A. Stepono Paulausko atminimui: \$20.00: K. Čiurinskas, IN.

A.A. Vlado Pažiūros atminimui: \$500.00: A. Pažiūra, CA.

A.A. Rimos Petrauskienės atminimui: \$50.00: A.R. Petrauskis, OH. **\$20.00:** Z. Jakulis, CT. **\$15.00:** P. & A. Razgaitis, OH. **\$10.00:** E. Platt, OH; J. & R. Skavičius, OH.

A.A. Sofijos Petravičienės atminimui: \$25.00: B. & P. Gnodke, MI; **\$20.00:** K. & R. Ražauskas, MI; **\$10.00:** A. & R. Vaitiekaitis, MI.

A.A. Emos Pusneraitienės atminimui: \$20.00: K. Šilinis, IL. **\$10.00:** J. Šiaučiūnas, IL;

Rastenių šeimos įamžinimui: \$500.00: E. Rastenis, PA.

A.A. Julijos Rūtelionienės atminimui: \$100.00: E. Pakulis, DE; V. Rūtelionis, FL.

A.A. Petro Škėrio 2 metų mirties atminimui: \$1,600.00: K. Škėrienė, IL.

A.A. Antano Šošės atminimui: \$30.00: B. Kasakaitis, IL. **\$20.00:** S. Plenys, IL; S. Virpša, IL. **\$10.00:** A. Neverauskas, IL, V. Pavilčius, IL.

A.A. Antano Stakėno atminimui: \$1000.00: V. Stakėnienė, IL.

A.A. Kazimieros Stanevičiūtės atminimui: \$200.00: E. Bartosevičius, MI.

A.A. Viktorijos Staškevičienės atminimui: \$50.00: G. Balanda, MI; E. Bulotienė, MI; K. & R. Ražauskas, MI; J. & G. Stankūnas, CT; O. & V. Vaitas, MI. **\$30.00:** P. & V. Balynas, MI; E. Baublys, MI; R. Baublytė-Teschker, MI. **\$25.00:** S. Bliudžius, MI; A. & N. Čerekas, MI; B. Čiunkienė, MI; O. Kopacz, MI; A. & A. Leparskas, MI; V. Patalauskas, MI; V. Tamošiūnas, MI; A. Witan, MI. **\$20.00:** C. & S. Bankauskas, MI; P. & M. Barteška, CANADA; B. Čečkienė, MI; R. & A. Čerskus, MI; V. & E. Čižauskas, MI; L. & P. Heiningas, MI; V. Jocy, MI; E. Jodinskas, MI; I. & S. Kaunelis, MI; J. Kavaliauskas, IL; A. Klimkaitienė, MI; L. Mingėla, MI; K. & D. Navasaitis, MI; A. & G. Norus, MI; A. & V. Osteika, MI; A. & D. Račka, MI. **\$15.00:** A. & V. Pesys, MI; A. & Y. Zaparackas, MI. **\$10.00:** A. Bukšny, MI; K. & E. Gogelis, MI; J. Grinius, MI; D. Jankienė, MI; R. M. Jocy, MI; V. V. Memėnas, MI; C. Pliūrienė, MI; O. Pusdešris, MI; C. & O. Šadeika, MI; V. Šepetienė, MI; A. & V. Shurkus, MI; S. & A. Skorupskas, MI; G. Špakauskas, MI; K. & A. Stašaitis, MI; J. Šuopys, MI; A. & R. Vaitiekaitis, MI; A. Šileika-Vilkauskienė, CANADA.

A.A. Martos Švarcienės atminimui: \$50.00: A. Pažiūra, CA.

A.A. Malvinos Tamošiūnienės atminimui: \$200.00: A. Tamoshunas, CT.

A.A. Dr. Aldonos Taurienės atminimui: \$150.00: Stankūnų šeima/A. Andriūšis, MA. **\$100.00:** R. & E. Modestas, IL; E. Repšienė, IL. **\$50.00:** R. & R. Griškėlis, IL; B. Kasakaitis, IL; Z. B. Zapareckas, IL; **\$30.00:** V. & J. Dailidė, IL; S. & V. Rimas, IL. **\$25.00:** J. Antanaitis, FL; T. & I. Bukaveckas, IL; A. & M. Dailidė, IL; A. & O. Garūnas, IL; V. & V. Girdvainis, IL; I. & V. Jokša, FL; K. & O. Rimas, IL; L. Šmulskytis, IL; G. Stapulionis, FL; A. Vanagūnas, IL; M. Vitkus, FL; L. & I. von Brown, IL. **\$20.00:** P. & D. Bielskus, IL; A. & S. Didžiulis, IL; T. Gelumauskas, IL; J. Grigaitis, IL; J. Gruzdas, FL; F. & V. Kaunas, IL; A. Liorentaitė, IL; K. & S. Radvila, FL; V. & A. Šaulys, IL; A. Šešplaukis, IL; S. Virpša, IL; J. & J. Zebrauskas, IL. **\$15.00:** S. Vanagūnas, IL. **\$10.00:** L. Adrijauskas, FL; M. Baras, IL; S. Česnavičius, IL; S. Kazlas, IL; K. Lukoševičius, IL; V. Pavilčius, IL; M. Rudaitis, FL; V. Saladžius, FL; B. Sibber, IL; V. Šukienė, FL.

Ados Telyčienės atminimui: \$10.00: J. & V. Kinčius, MI.

A.A. Jono Tiljūno atminimui: \$10.00: O. Bertašius, IL; A. & S. Didžiulis, IL. **\$5.00:** A. & J. Marma, IL.

A.A. Anicetos Tilvikienės atminimui: \$10.00: A. Sakalas, NY.

A.A. Stasės Urbonienės atminimui: \$25.00: A. Daunys, FL; S. & M. Kaslas, FL. **\$20.00:** A. & I. Mačionis, FL; B.S. Matulevičius, FL. **\$10.00:** A. & A. Shukis, FL.

A.A. Dr. Kestučio Valiūno atminimui: \$50.00: A. Mackevičius, NY; I. & J. Vilgalys, NY; G. M. Zaunius, NJ. **\$25.00:** L. Tamošaitis, NY. **\$20.00:** T. & R. Alinskas, NY; M. & G. Gulija, NY; Z. Jurys, NY.

A.A. Jadvygos Varnelienės atminimui: \$200.00: A. Varnelis, MI.

A.A. Edvardo Žitkaus atminimui: \$250.00: J. Žitkus, IL.

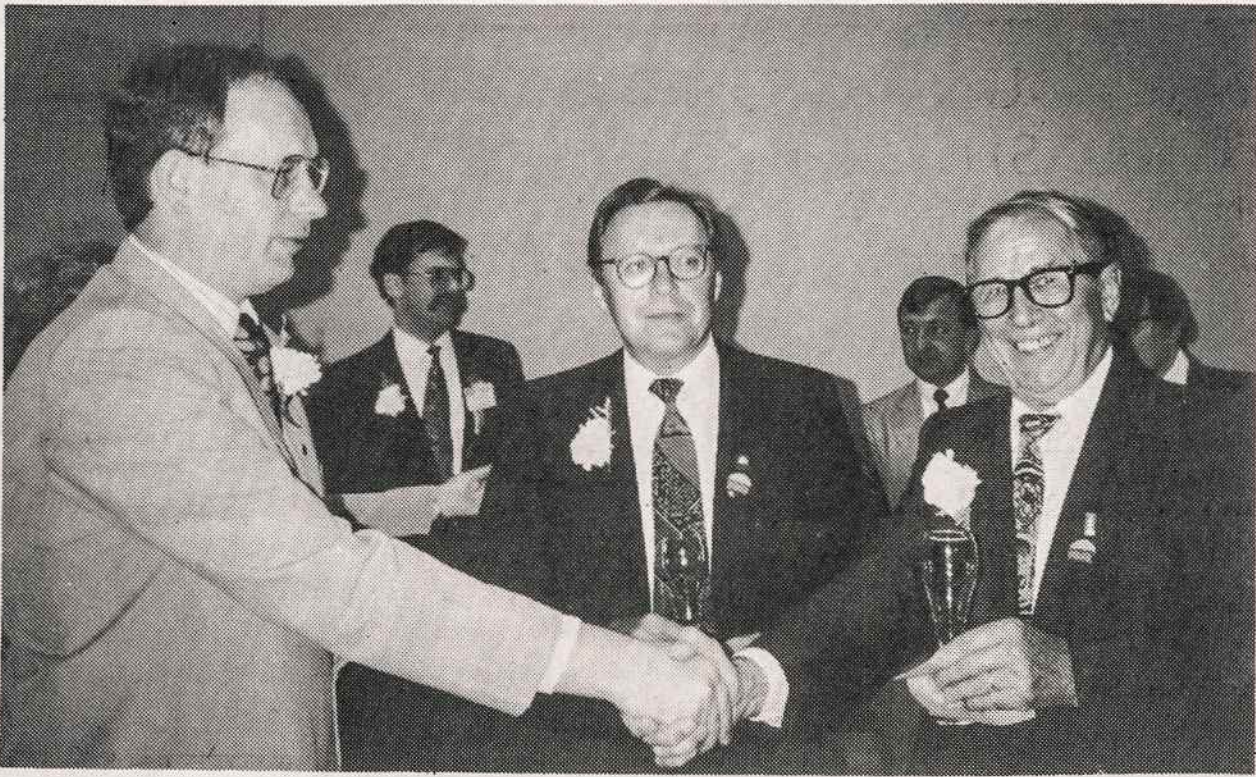
A.A. Petro Žolyno atminimui: \$200.00: V. Žolynienė, IL.

A.A. Jono Žostauto atminimui: \$25.00: K. & D. Bobelis, FL. **\$15.00:** A. & I. Mačionis, FL.

NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME UŽ PARAMĄ LIETUVAI IR
KVIEČIAME ATEITYJE AUKOTI LIETUVOS ATSTATYMI

PER

TAUTOS FONDA

Gediminas Vagnorius, liepos 5 d. (tada dar Lietuvos ministras pirmininkas) priėmimo prieš tautinių šokių šventę sveikina naująjį Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininką Bronių Nainį. Tarp jų Lietuvos garbės konsulas Chicagoje Vaclovas Kleiza. Nuotr. Kęstučio Miklo

PLB SEIMAS — KALBA PREMJEERAS VAGNORIUS

KĘSTUTIS K. MIKLAS

(Tęsinys iš pereinamo numerio)

Stebėdami išsivijimą, jos politines aspiracijas ir Lietuvos laisvinimo pastangas, mes žavėjome lietuvių išsivijimą gyvybingumu, sugebėjimu svetimoje žemėje įsitvirtinti, išsikovoti pagarbą Vakarų valstybių valdžios struktūroje, išmokslinti savo jaunąją kartą, perduoti jai tėvų idealus, jų begalinį geismą matyti laisvą ir gimtąją žemę.

Lietuvių Religinės Šalpos bei Informacijos Centro veikla, Lituanistikos Instituto įkūrimas, Lietuvių Enciklopedijos leidimas, plačios kultūrinės veiklos organizavimas — kiek tai reikavo pastangų, triūso, kontaktų tarp įvairiuose kontinentuose gyvenančių lietuvių. O kiek energijos reikia lietuvių išlaikyti, lituanistinėms mokykloms organizuoti, knygoms, žurnalams, laikraščiams leisti, pagaliau, svarbiau išauginti vaikus, kuriems Lietuva būtų savas kraštas.

Su dideliu dėkingumu išsivijai eina ir Lietuvos rezistencinio pagrindinio dalyviai. Jų veiklos sąlygos buvo itin sunkios, kai netekdavo dauginimo priemonių, negalėdavo kiek daugiau pagaminti savo leidinių ir juos plačiau paskleisti. Jie nebūtų galėję pasiekti atokesnių Lietuvos kampelių, jei ne išsivijios radijo laidos, skelbusios pagrindinio straipsnius visai Lietuvai. Išsivijai entuziastai vertė pagrindinio spaudą į kitas kalbas, ją propaguoti svetur, rengė jos parodas tarptautinėse organizacijose. Tai iš tiesų buvo labai gražu ir kilnu, darniai bendradarbiaujant ir atliekant tai be jokių sutarčių, už jais didelių prašymų, jaučiant pareigą ir atsakomybę tautai ir jos istorijai.

Mes turime būti dėkingi išsivijai už pirmuosius tarptautinius ryšius, už tą paramą, kurią mes jaučiame, kai reikėjo mums užmegzti kontaktą su užsienio valstybių vyriausybėmis.

Mes jautėm didžiulę paramą, išsivijai į plačiojo pasaulio spaudą, perduodant pasaulio visuomenei informaciją apie Lietuvą, apie jos siekimus.

Mes prisimename ir dabar matome labai svarbias manifestacijas dėl Lietuvos nepriklausomybei naudingų sprendimų priėmimų ne tik Rusijoje, bet ir kituose kraštuose.

Mes esame dėkingi ir už tuos specialistus, visuomenės veikėjus, kurie randa galimybes atvykti į Lietuvą ir pabūti ilgiau. Mes taip pat jaučiame aktyvią veiklą lietuvių verslininkų, kurie ypač 92-rais metais pradėjo skirti daugiau dėmesio Lietuvos ekonomikai, mūsų ūkiui. Labai dažnai klausiami, ar ta parama

naudinga, ar ji reikalinga? Be abejo, tokių abejonių nekyla. Kiekvienas žmogus, kiekvienas verslininkas, bet kurios srities specialistas, kuris atvyksta į Lietuvą, kuris randa galimybes prisidėti prie tų procesų, kurie vyksta Lietuvoje, be abejo, yra labai vertinga parama.

Ir mes tikimės, kad mes ir toliau turėsime galimybes palaikyti glaudžius kontaktus, taip pat bent jau tarpininkais su jumis bendrauti Lietuvoje.

Man šiandien norisi tarti nuoširdžius žodžius PLB valdyboms, PLB pirmininkui prof. Vytautui Bieliauskui, seimo pirmininkui Broniui Nainiui ir visiems kitiems. Šiandien dar kartą peržvelgiu tą didžiulę paramą, kuri buvo nuolat teikiama Lietuvai pradėdant 88-tais metais, toliau 89-tais ir 90-tais metais. Pirmiausia turime padėkoti ir už finansinę paramą, kuri buvo ypač reikalinga, kada Lietuva neturėjo pakankamai lėšų, kada Lietuvai tos paramos negalėjo duoti tuometinė Lietuvos valdžia...

Neprašyti, bet reikalauti

Toliau Vagnorius dėstė įvairius Lietuvos problemas. Užsienio santykius su Aukščiausiąja Taryba, turto privatizaciją, dabartinę ekonominę krizę, būtinumą iš tos krizės kuo skubiausiai išbristi, santykius su Rusija ir kitais kraštais, ryšius su išsivijai.

Čia jis akcentavo, kad ryšiai su išsivijai turėtų būti tampresni. Išsivijios įnašas į Lietuvos gyvenimo struktūrą yra nepaprastai didelis dabar ir gal bus didesnis ateityje. Išsivijai turi suprasti ir įsidėmėti, kad savo teisių ji daugiau laimės ne prašydama, bet reikalaujama. Išsivijios spaudimo dėka ir pilietybės įstatymas buvo pakeistas.

JAV pensijos bus išmokamos doleriais

Premjerui baigus, seimo atstovams buvo leista klausti. O tų klausimų buvo įvairiom temom.

Vienas atstovų klausė, kas daroma ir kada amerikiečiai lietuviams pensininkai galės gauti savo Social Security pensiją Lietuvoje doleriais.

Vagnorius atsakė, kad tuo reikalu šiuo metu jau baigiama tartis su JAV valdžia ir numatoma, kad sutartis bus pasirašyta už mėnesio ar kito.

Spaudos konferencija

Liepos 3 d. popiet Vagnorius susitiko su lietuvių spaudos ir radijo darbuotojais. Šiai konferencijai vadovavo žurnalistas Jurgis Janušaitis. Šalia Vagnoriaus prie stalo sėdėjo ir PLB pirm. dr. Vytautas Bieliauskas. Dalyvavo apie 20 asmenų.

Klausimų buvo daug ir įvairių. Juos visus premjeras atsakė, nepaisant to, kad kai kurie lietuvi ir jį patį.

Šių eilučių autorius taip pat dalyvavo šioje konferencijoje ir pateikė porą klausimų.

Į klausimą dėl galimybės studentams atvykti studijuoti į JAV, kai jie nepajėgia net kelionę apsimokėti, atsakyta, kad tai nėra kliūtis. Jo kancelarijoje yra speciali tarnyba, speciali studijų direkcija, kuri svarsto visus prašymus ir daro sprendimus.

Klausiamas, kas bus, jei ateinančiuose rinkimuose į seimą laimės kita pusė, tai yra Brazauskos šalininkai, ir kas daroma, kad to neįvyktų, premjeras atsakė, jog rinkiminė kampanija jau prasidėjusi. Nepaisant to, kad spauda daugiau ar mažiau yra kontroliuojama prokomunistinių jėgų ir ji daug žalos pridaro, 60-65% Lietuvos gyventojų remia demokratines jėgas.

Ar kas nors daroma ar planuojama dėl mūsų tautos genocido, ir ar tai nepadėtų sunaikinti komunistinę idėją, premjero nuomone, kažin ar šiandien Lietuva yra pajėgi suorganizuoti tribunolą komunistiniams nusikaltėliams ir ar tai turėtų daryti Lietuvai. Pati padėtis reikalauja, vengti kraštutinių griežtų priemonių, kurios galėtų dar labiau suskaldyti tautą.

Į klausimą, kodėl daug parlamentarų, anksčiau rėmusių Sąjūdį, atsisuko ir nuėjo į opoziciją prieš ministrą pirmininką ir prieš patį Aukščiausiosios Tarybos pirmininką, premjeras atsakė, kad tikrai dalis nuėjo prieš, tai tie, kurie širdy nejo su tokiu Sąjūdžiu, koks buvo įsivaizduojamas. Sąjūdis tuo metu jungė ne vien tik demokratines pažiūras, bet ir Lietuvos komunistų partiją. Kai kurie deputatai ilgai buvo suviloti ir paveikti įtakos nusigrėžė nuo Sąjūdžio. Todėl ir tos daugumos, kurią Sąjūdis pradžioje turėjo, nors ir nedidelę, dabar jau nėra.

Kodėl vyriausybė nesutaria ne tik su Aukščiausiąja Taryba, bet ir su miestų savivaldybėmis, Vagnorius pareiškė, kad Sąjūdis laimėjo rinkimus į Aukščiausiąją Tarybą, bet ne į vietines tarybas. Jas laimėjo buvę partijos aktyvistai ir didžiojoje kolkūkių pirminkai. Bet kokia reforma vilkinama, nes krašto įstatymai yra netobuli, leidžiantys savivaldybėms nepaklusti įstatymams arba vyriausybės sprendimams. Aukščiausiąjai Tarybai yra pateiktas siūlymas pakeisti įstatymą, kad bent jau reformų metu būtų galima betarpiškai daryti įtaką, savivaldybių veiklai ir vyriausybės nutarimų įgyvendinimui.

Spaudoje buvo rašyta, kad kažkokia Afrikos valstybėlė turės ambasadą Lietuvoje. Klausia, kokia nauda iš to Lietuvai ir kam

tokios ambasados reikia. Gal būtų praktiškiau turėti mažiau sutarčių su mažiau valstybių. Anot Vagnoriaus, sutartys su kitomis valstybėmis Lietuvai negali pakenkti. Kuo jų daugiau, tuo geriau. Išlaidos yra nedidelės ir jos apsimoka. Čia išlaidos yra tik priimti užsienio delegaciją arba patiemis nuvykti ir pasirašyti sutartį. Vagnorius taip pat pareiškė, kad Lietuva yra numatiusi įsteigti Vakarų valstybėse, įskaitant ir Japoniją, tik dvylika ambasadų, ir nėra priešinga, kad užsienis steigia ambasadas Lietuvoje.

Ar dabar išsivijai Lietuvoje spauda yra kontroliuojama? Sunkų susigaudyti, kurioje spaudoje yra tiesa ir kurioje melagystė. Į tai Vagnorius atsakė, kad praktiškai nėra jokios kontrolės spaudai, ir tai galbūt gerai. Gal reiks kontroliuoti vėliau, kai žmonės įsitikins, kad spauda iš tikrųjų yra laisva ir nevaržoma. O dabar, jei ji būtų pradėta varžyti, jos galima nebeturėti.

Į klausimą, ar premjeras nesitaiko į prezidento postą, atsakymas buvo "ne".

Paklaustas, kaip jo pavardė turėtų būti išstariama, tai yra, ant katro skiemens turėtų būti kirtis, Vagnorius atsakė, kad jam patinka variantas su kirčiu ant pirmojo skiemens, bet jis nesuypyksta, jeigu ir kitaip kirčiuojama.

Taip pat paklaustas dėl santykių su Aukščiausiąja Taryba, kad jis esąs diktatorius, daręs sprendimus, nepasitaręs su kitais ministrais, kad kai kurie ministrai bandė atsistatydinti, bet Aukščiausioji Taryba jų neatleidusi, taip pat kad kai kurie ministrai atsistatydina, nes AT jiems kliudo dirbti.

Čia Vagnorius prisipažino, kad jis gal ir esąs diktatorius, bet ne toks, kokių jis norėtų būti. Jis

norėtų būti didesniu diktatorium vien tik todėl, kad reikia šiuo metu Lietuvoje tvarkos, reikalaujant besąlygiškai visiems laikyti įstatymų ir griežtai vykdyti priimtus sprendimus. Jis mano, kad apie diktatūrą kalba tik tokie žmonės, kurie yra nepatenkinti reformomis ir norėtų sukelti žmonių nepasitenkinimą ir didėjančią netvarką. Ir tie žmonės jaučiasi turį paramą dabartinėje Aukščiausiosios Tarybos daugumoje.

Vagnorius taip pat pridėjo, kad ši vyriausybė buvo suformuota labai keistu būdu. Paskirtas į šį postą sausio 13 d., jis pradėjo darbą su ankstyvesnės vyriausybės kabinetu. Į naują vyriausybę buvo paskirti tik du asmenys. Reikėjo pusės metų iki pusę kabineto jis pajėgė pakeisti. Kita pusė liko nepakeista. Ne visų darbas ir politika yra priimtina, bet reikia gyventi su tuo, nes tai yra priešrinkiminė kampanija, rengiamasis rinkimas.

Klausiamas, ar jis išters šioje situacijoje iki rinkimų, Vagnorius atsakė, kad jis tai išters, bet nėra įsitikinęs, kad išters dabartinę Aukščiausiosios Tarybos daugumą.

Pabaigoje jis buvo paklaustas dėl santykių su AT pirmininku Vytautu Landsbergiu, ar jiedu yra koalicijoje prieš dabartinę parlamento opoziciją. Vagnorius atsakė, kad jis norėtų tikėti, kad jiedu yra toje koalicijoje.

Spaudos konferencija užtruko beveik pusantros valandos.

(Bus daugiau)

Kiekvienas būkime lietuviškos spaudos platintojas, palaikytojas, nes tik spauda yra mūsų lietuviškos gyvybės ženklas.

REIKALINGA SKUBI VEIKLA

(atkelta iš 2 psl.)

JAV LB požiūris

JAV LB Krašto valdyba svarbiausiu klausimu, dėl kurio Amerikos lietuviai šiuo metu privalo intensyviai veikti, laiko karinių dalinių iš Baltijos valstybių atitraukimą.

Dabartiniu metu nei Atstovų Rūmų, nei Senato įstatyminiai projektai mūsų norų neatspindi. Pirmasis pasitenkina tik JAV politikos siekimo deklaracija, o antrasis — tik po 12 mėnesių nuo įstatymo įsigaliojimo paveda JAV prezidentui spręsti ar Rusija kariuomenės išvedimo reikale yra padariusi reikiamą pažangą.

Mums yra būtina Kongreso delegatus veikti, kad įstatyme atsispindėtų DeConcini - Pressler ir kongr. Durbin papildymų mintys.

JAV LB svarbiu laiko ir sen. Byrd papildymą Baltijos valstybėms duoti teisę naudotis palygavimais iš JAV perkant karinius objektus (aparaturą, įrengimus, sunkvežimius ir t.t.). Tai atriboja Baltijos valstybes nuo buvusių sovietinių respublikų ir pabrėžia jų valstybingumą.

Svarbiais punktais laikome valitai stabilizuoti pramatytą paramą ir branduolinių jėginių modernizavimą apsaugos priemonėmis. Būtina siekti, kad Ignalinos jėgainė būtų įtraukta.

Kai dėl pasikeitimo programų ir komercinių bei agrikultūrinių centrų Baltijos valstybėse steigimo, šiuo metu esama daug programų, kurios panašius tikslus pakankamai gerai atlieka.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba prašo organizacinius vienetus ir pavienius tautiečius laisvais, telefonu, telegramomis bei apsilankymais įstaigosė veikti savo kongresmanus ir senatorius, kad Baltijos valstybėms rūpimi klausimai tinkamai atsispindėtų galutiniam "Freedom Support Act" įstatyme.

Įdomesni paragrafai

Nors Baltijos valstybių ir neliečia, gan įdomios formulacijos kitais užsienio politikos klausimais.

— JAV LB Švietimo taryba išsivijai laišku, padėdama vajú lituanistinėms mokykloms. Tikimasi, kad ir tie, kurių vaikai jau suaugę, arba vaikų neturi, taip pat prisidės prie lietuviško švietimo ir savo kalbos mokymo vajuos.

— Kauno Technologijos Universiteto Elektros sistemų vedėjas Anzelmas Bačiauskas yra paskirtas Lietuvos Vyriausybės konsultantu elektros energetikos klausimams. Jis kreipėsi į Lietuvos misiją prie Jungtinių Tautų, prašydamas padėti surasti elektros energetikos specialistų tarp JAV lietuvių, kurie galėtų ir norėtų kaip savanoriai jam talkinti Lietuvos Vyriausybės pavestą uždavinį tinkamai atlikti. Suinteresuotieji elektros energijos specialistai malonėkite rašyti: Prof. Anzelmas Bačiauskas, Kauno Technologijos Instituto, Elektros Sistemų Katedros Vedėjas, Studentų 48, Kaunas 3028, Lithuania.

— Alyudas Vasaitis, Chicagos lietuvių operos dirigentas, akompanuos solistei Jolantai Stanelytei, kurios koncertas bus rugsėjo 20 d. Chicagos Jaunimo Centre. Koncertą rengia 60 metų sukaktį švenčias "Margučio" radijas.

— Mokytoja Gailutė Valiulienė rugsėjo 11 d. vėl pradės vadovauti lietuvių kalbos pamokoms Balzeko Kultūros muziejuje. Pamokomis ypač domisi jau kelintos kartos Amerikoje gimę lietuvių kilmės asmenys.

— Vytauto Didžiojo universitete ekonomikos ir vadybos fakultete prieš pustrėčių metų pradėjo mokytis grupė gamybos vadovų, inžinierių, ekonomistų, gydytojų, kitų specialistų, pasiryžusių tapti biznio ir vadybos magistras. Diplominius darbus apgynę septyniolika vyrų ir moterų.

— Vilniuje buvo spausdinamas "Vilniaus laikraštis". Anksčiau buvo dienraštis, vėliau savaitraštis. Neišsilaukė nei vienoje, nei kitoje formoje. Leidėjas Linas Medelis vietoj subankrutavusio "Vilniaus laikraščio" pradėjo leisti naują laikraštį "Pirmadienis".

— Gražūs ir patogūs buteliai pensininkams lietuviškoje aplinkoje, netoli Nek. Pr. Marijos seserų vienuolyno, Vila Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

— "Viltis" yra seniausias Amerikoje tautinių šokių temomis leidžiamas žurnalas. Jis leidžiamas ir redaguojamas anglų kalba nuo 1942 m. Spausdinamas Denver, CO. Žurnalas reguliariai pasiekia savo skaitytojus. Ką tik gautas rugsėjo-lapkričio numeris (nr. 3-51). Redaktorius ir leidėjas Vytautas F. Belajus randa progą iškelti ir lietuviškus šokius bei kitus lietuviškus reikalus.

— "Lietuvos Aidų" radijo programos gegužinė įvyks rugsėjo 13 d., sekmadienį, 12 val. dienos Šaulių salėje, 2417 W. 43rd St., Chicagoje. Gros Ramanausko orkestras, bus daug įvairaus masto ir dovanų paskirstymas. Jei kas gali, kviečiamas atnešti dovanų laimės šuliniui.

NEAPLEISKIM KULTŪROS ŽIDINIO

Visi žinom ir suprantam, kad atsikuriant Lietuva yra reikalinga mūsų pagalba. Turim tačiau taip pat suprasti, kad mes Lietuvos valstybės savo išteklius neatstatysim. Mūsų pagalba yra daugumoj ir turėtų būti visumoj nukreipta gelbėti Lietuvos žmones — tremtinius, invalidus, ligonius, našlaičius, mokinius, mokytojus ir bendrai jaunimo dvasinio auklėjimo darbuotojus. Tam tikslui turime ir čia ir Lietuvoj labai gražiai veikiančias institucijas, kuriom mūsų auka ir pagalba yra būtinos.

Vieno tačiau neužmirškime. Mes dar esam čia, esame gyvi ir dar auga naujos lietuviškų šeimų kartos. Mums patiems išsilaikyti

ir puoselėti tautinį susipratimą taip pat reikia pagalbos. Lietuviški centrai neturi būti apleisti, nes jie ir mums, ir vaikams dar ilgai bus reikalingi. Buvo gaila, kad taip ilgai New Yorke neturėjom lietuviškos pastogės ir buvo be galo džiugu, kai galų gale ją pastatėm ir išlaikėm jau beveik 20 metų.

Dėmesiu nukrypus į atsikuriančią Lietuvą, New Yorko Kultūros Židinys tapo lyg užmirštas. Vis mažiau jam aukojame, vis sunkiau darosi jį išlaikyti. Nejaugi apleisime savo kultūros, meno ir lietuviškos egzistencijos Židinį?

Artėja ruduo, prasideda mokslo metai ir šiemet į Židinį ateina

jau sumažėjusi Maironio vardo šeštadieninė lituanistikos mokykla. Neleiskime todėl užgesti mūsų Židiniui, dalyvaudim jo administracijoje, jo renginiuose ir kultūrinėse apraiškose. Jeigu ne mums patiems, tai bent mūsų vaikams ar vaikaičiams išlaikykime nuosavas patalpas, kuriose gyvuotų ir augtų lietuviška mokykla, jaunimo organizacijos, sportas ir lietuviška dvasia.

Ateinantieji metai gali būti sprendžiamieji metai Kultūros Židiniui. Neapleiskim Židinio, neapleiskim lietuviškos mokyklos, neapleiskim savo pareigos išsaugoti Lietuvą pažįstančius ir mylinčius sūnus ir dukras.

Alg. Š.

LAISVA RINKA LIETUVOJE LAISVA...

Viena po kitos užsienio firmos siunčia savo ekspertus į Lietuvą, kad susipažintų su biznio galimybėmis. Tačiau daugelis iš jų grįžę išaria vienintelį žodį — palaukim. Painsava ekonominiuose įstatymuose ir valdžios struktūrose neretai tampa to žodžio priežastim. Norėčiau čia plačiau apžvelgti vieną svarbiausių klausimų, rūpimų biznieriems. Kokia užsienio kapitalo apmokestinimo tvarka Lietuvoje?

Užsienio kapitalas gali būti investuotas į Lietuvos ekonomiką sekančiais būdais: perkant Lietuvos firmų akcijas; įkuriant bendras firmas su Lietuvos įmonėmis; įkuriant firmą su grynu užsienio kapitalu. Firmos, turinčios juridinio asmens teises (valstybinės įmonės, bendros įmonės, bendro kapitalo firmos ir t.t.), turi mokėti pelno mokestį, o firmos,

neturinčios tokių teisių (individualios įmonės pagrindinės bendrovės ir t.t.), turi mokėti pajamų mokestį. Tie mokesčiai reguliuojami skirtingų potvarkių.

Nuolaidos pelno ar pajamų mokesčiams yra suteikiamos, atsižvelgiant į firmos įkūrimo datą arba į užsienio investicijų datą. Nuolaidos yra taikomos ne bendram firmos pelnui, bet tik tai daliai pajamų, kuri tenka užsienio partneriui. Lietuvos įmonių pajamos apmokestinamos pagal pagrindines taisykles.

Nuolaidų dydis ir pareiškimo joms laikotarpis priklauso nuo firmos įkūrimo momento. Tuo būdu, jeigu firma buvo įregistruota arba užsienio kapitalas buvo investuotas iki 1993 m. gruodžio 31 d., pelno mokestis, kurį juridinis asmuo privalo mokėti, bus su-

mažintas 70%. Taigi, jei firma buvo įkurta kaip juridinis asmuo (pvz. bendro kapitalo įmonė), mokės 8.7% pelno mokestį. Firmos, įkurtos pavienio asmens, kaip individualios įmonės su užsienio kapitalu, mokės 7.2% dydžio pajamų mokestį. Dabartiniai tarifai yra atitinkamai 29% pelno mokestis ir 24% pajamų mokestis.

Tos nuolaidos galios penkerių metų laikotarpiui, kuris prasidės nuo pirmųjų pajamų gavimo dienos. Pratešiant šį periodą, pelno mokestis užsienio partneriui bus sumažintas 50% sekančių trejų metų laikotarpiui.

Firmos, kurios bus įkurtos po 1993 m. gruodžio 31 d., priklausomai nuo pobūdžio mokės: 14.5% pelno mokestį ir 12% pajamų mokestį. Taigi, tarifai išaugo dvigubai. Nuolaidos galios sekančių šešerių metų laikotarpiui.

Labai svarbus yra tas faktas, kad dalis pelno, kurį gaus užsienio partneris, galės grįžti į užsienį: ta dalis nebus papildomai apmokestinta. Pelnas gali grįžti į užsienį ir prekių, pirkimų Lietuvos rinkoje, pavidalu. Pelno perinvestavimas irgi leidžiamas.

Dividendai, mokami užsienio partneriui, yra atleisti nuo mokesčių. Bet jie gali būti apmokestinti jų pačių šalyse. Ši situacija turėtų keistis, valstybėms pasirašius bendras sutartis dėl užsienio firmų apmokestinimo. Be to, Lietuvos įstatymai teikia galimybę prioritetingam gamybos galimybę gauti papildomas mokesčių nuolaidas.

Taigi, Amerikos biznieriui neturėtų laukti, juk metai greit pralėks. 1993 metai turėtų tapti užsienio investicijų į Lietuvą metais. Tikriausiai Vokietijos ir kiti Vakarų Europos biznierių bus pirmi. Amerika — palauks.

Bet šiandien dar rinkta Lietuvoje laisva...

A. J.

Paminklas stalinizmo aukoms, pastatytas Sąjūdžio grupės iniciatyva Kretingos senosiose kapinėse šalia Tėv. Ambrozijaus Pabrėžos koplyčios.

PLAUKIA LIETUVOS JACHTOS

Dvi Lietuvos jachtos dalyvavo didžiojoje Kolumbo regatoje su daugiau kaip 200 kitų didelių laivų, atplaukusių iš Cadiz, Ispanijos, į St. Juan, Portoriko, po to į New Yorką ir Bostoną, kur vyko neužmirštami liepos mėnesio paradai ir iškilmės. Kur dabar jos?

Jachta "Laisvė", 60 pėdų ilgio, su kapitonu Ignu Miniotu ir jo vyrų įgula paliko Bostoną liepos 17 d. ir paskutinėje regatos kelio dalyje plauks į Liverpool, Angliją. Iš ten ji tęs kelionę atgal į Klaipėdą, tikėdamasi būti Lietuvoje rugpjūčio gale.

Mes manome, kad jie bus pagerbti kaip didvyriai. Lietuviai jūreiviai, kuriuos jie buvo applanke St. Croix saloje pradžioje birželio, linkėjo jiems sėkmingiausios kelionės ir laimingo sugrįžimo į Lietuvą. Bičiulystė tarp jūreivių ir lietuvių šeimų St. Croix saloje niekad nebus pamiršta.

Antroji jachta "Lietuva", 54

pėdų ilgio, vadovaujama kapitono Stepono Kudzevičiaus ir Klaipėdos Jachtklubo pirmininko Rimo Dargio su 6 jūreiviais (Gediminas Pilaitis — korespondentas, Ričardas Ramanauskas, Jonas Limontas, Linas Ivanauskas ir Almontas Puslys — (Trūksta šeštojo pavardės, kurią autorius praleido. Red.) paliko Bostoną ir kita kryptimi sugrįžo į Karibų jūrą. Čia yra pirmoji fazė jos kelionėje aplink pasaulį.

Pirmasis jos sustojimas liepos 31 d. buvo St. Croix, U.S.V.I. namų uoste. Ten pat stovi ir mūsiškių lietuvių jachtos "Neringa Antra", 53 pėdų, kapitonas Benediktas Karalius, ir "Juratė", 38 pėdų, kapitonas Juozas Vakarietis.

Po 7000 jūrmilylių kelionės iš Klaipėdos (išplaukė balandžio 2 d.) dabar laivas "Lietuva" turėjo būti paremontuotas, o įgulai reikėjo poilsio prieš pradėdant ilgą 30 tūkstančių mylių kelionę aplink pasaulį.

Per dvi savaites vaišingose Vakarėčių ir Karalių šeimose atsuoni "Lietuvos" jachtos jūreiviai turėjo progos valgyti ir miegoti namuose, pakeliauti po tro-

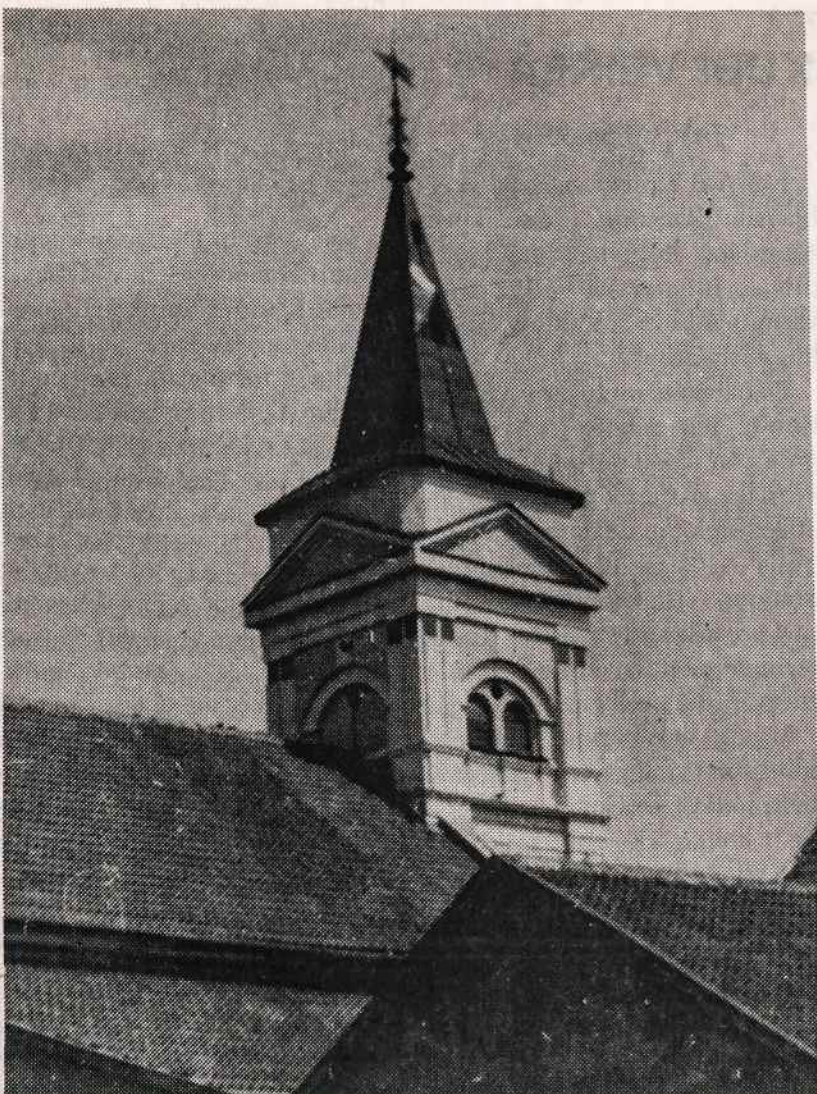
pikų salą, per TV stebėti olimpinis žaidimus, jų eigoje Lietuvos krepšinio komandos laimėjimus ir pralaimėjimą prieš JAV komandą, pasilikant 3 vietoje ir su bronzos medaliu.

Jachta "Neringa Antra" jie buvo nuvežti į Buck salą ir ten esantį povandeninį parką, kur jie turėjo progos panardyti ir pamatyti įspūdingiausius pasaulyje povandeninius vaizdus. Jie nieko daugiau nesakė, kaip "Fantastiška!"

Geriai pailsėję, "Lietuvos" jūreiviai rugpjūčio 12 d. išplaukė į Panamos kanalą, kurį tikėjosi pasiekti rugpjūčio 19-21 dienomis, o po to — leistis į Pacifiką ilgai ir daug ištermės reikalaujančiai kelionei į Sydney, Australiją. Jie ketino plaukti pro Galapagos, Amerikos Samoa, Fiji salas ir t.t. Jei viskas gerai būs, jie tikėjosi pasiekti Gerošios Vilties iškyšulį Pietų Afrikoje, ir ateinančiais metais, apie balandžio pradžią, sugrįžti į Klaipėdą.

Mes linkėjome jiems "gero tuoni" "Lietuvos" jachtos jūreiviai turėjo progos valgyti ir miegoti namuose, pakeliauti po tro-

Pr. Karalius, St. Croix

Atstatyta senoji evangelikų-liuteronų bažnyčia šiaurinėje Marijampolėje. Nuotr. V. Gulmano

KĄ PASAKOJA SENASIS GRINDINYS

(atkelta iš 3 psl.)

Antanas Gustaitis, Jonas Juodišius... Eidavo į gimnaziją ir būsimasis poetas Vincas Mykolaitis-Putinas, gyvenęs toje varšvinėje, netoli stačiatikių cerkvės, vėliau tapusios Šv. Vincento bažnyčia, į kurią rinkdavosi išimtinai miesto inteligentija ir kariuomenės įgula. Ta pačia gatve kartais prabėgdavo ir gimnazistas Vincas Mickevičius Kapsukas, aktyvus kovotojas su carizmu spaudos draudimo laikais, vėliau nuėjęs kitais keliais. Visiems toje Marijampolės gatvėje

užtekdamo vietos, mėgėjai pasiginčydavo, ir vėl pasinerdavo į savo rūpesčius.

O dabar atgimusioj ir pagražėjusioj Vytauto gatvė šokiadieniais sutiksi daug jaunimo, pedagogų, skubančių į pamokas ar iš jų. Kas nori su bičiuliais susitikti, ramiai pasikalbėti, geriausiai tinka Vytauto gatvės pradžia, skirta tik pėstiesiems, prie fontanelio, ten, kur savo laiką buvo turgaus aikštė, dabar sugrąžinusi Jono Basanavičiaus vardą.

Viktoras Gulmanas

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

MODERN, TOTAL HIP AND KNEE JOINT REPLACEMENTS ARE NOW BEING PERFORMED IN THE BALTIC STATES IN CENTERS THAT ARE OFFERING SERVICES OF SURGEONS THAT HAVE BEEN TRAINED IN THE U.S.

RIGA-AMERICAN, LTD. OF WATERBURY, CONNECTICUT, IS IN A POSITION TO GUARANTEE THE DELIVERY OF TOTAL HIP AND KNEE SURGERY IN LATVIA, ESTONIA AND LITHUANIA.

PAYMENT FOR THE SURGERY CAN BE MADE EITHER IN THE U.S. OR IN THE INDIVIDUAL REPUBLIC.

ADDITIONAL INFORMATION IS AVAILABLE (IN ENGLISH) BY CALLING 203 - 757 - 5052.

Savaip suprato
Muitininkas prie sienos:
— Konjako, whisky?
Keleivis:
— Ne, ačiū. Taip anksti negeriu.

Naujas rekordas
Šiais laikais viskas atsitinka labai greitai.
— Užvakar pažinau Jurgelį, vakar susižiedavom, o šiandien jis iš manęs pasiskolino 100 dolerių.

Kam kas naudinga
Teisėjas jaunam kaltinamajam:
— Tikėk manim, piktadarybė niekam neapsimoka.
— Iš tikrųjų? O iš ko gi tamsyta gyvenimi?

Kalėjime
Laikraštinninkas, aplankęs kalėjimą, kreipiasi į vieną kalinį:
— Ar tik ne ypatingas patraukimas prie degtinės atvedė čia tamstą?
— Kur tau! Ar tamsta manai, jog čia galima gauti bent lašuką degtinės?

ECONOMY AIRFARES TO LITHUANIA
(Round Trip)

New York — Vilnius \$895 (till Sept. 30)
New York — Vilnius \$548 (Oct 01 — Mar. 31, '93)
Chicago — Vilnius \$648 (Oct 01 — Mar. 31, '93)
— Tickets have to be issued until Sept. 4th, 1992 —

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, Suite 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Ask for Chris Dobrzynski

LEGAL NOTICE

NATIONAL CREDIT UNION ADMINISTRATION
ASSET LIQUIDATION MANAGEMENT CENTER

NOTICE OF LIQUIDATION

Notice is hereby given that pursuant to the provisions of Section 207 (a) (1) (A) of the Federal Credit Union Act, the Kasa-Lithuanian Federal Credit Union, Charter Number 23595, 86-21 114th Street, Richmond Hill, New York 11418, has been placed into involuntary liquidation by order of the National Credit Union Administration Board. All creditors having any claim or demand against said credit union are required to present their claims, together with proof, to the following address:

Liquidating Agent
National Credit Union Administration
Asset Liquidation Management Center
4807 Spicewood Springs Road - Suite 5100
Austin, Texas 78759
Telephone: (512) 482-4550

Under the provisions of the Federal Credit Union Act, all claims not filed by November 10, 1992, may be barred, and claims rejected or disallowed by the Liquidating Agent shall be likewise barred.

John M. Hollis
John M. Hollis
Liquidating Agent

Juozas Bružas ir Vytautas Landsbergis šnekučiuojasi Medininkuose įvykusioje Mindaugo šventėje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DVI SAVAITĖS LIETUVOJE SU IŠNUOMOTU AUTOMOBILIU

Mano dviejų savaitių apsilankymas Lietuvoje birželio 10-24 dienomis skyrėsi nuo daugybės kitų spaudoje aprašytų, kad aš buvau turbūt vienas pirmutinių (pamišėlių, mano draugų nuomone) nusišmėdusių Lietuvoje amerikonišką automobilį ir pasinaudojusių juo ištisai dvi savaites. Kadangi automobilių nuomimas Lietuvoje daug kuo skiriasi nuo to, kas mums įprasta Amerikoje, ar Vakarų Europoje, tikiuosi, kad mano patirtis bus naudinga ir kitiems.

"IMEX" atstovybė Chicagoje

Apie galimybę Lietuvoje išnuomoti amerikonišką automobilį sužinojau kelias savaites prieš kelionę iš "IMEX" bendrovės skelbimų "Drauge". Automobilį ir Lietuvos kelių žemėlapius užsakiau telefonu pas firmos atstovus Chicagoje (708) 887-8442 ar (312) 434-8618, ir nusiunčiau 20 dolerių užstatą. Buvo sutarta, kad automobilis bus pristatytas man atskridus į Vilniaus aerouostą.

Pasirūpinęs tarptautiniu vairuotojo liudijimu (international driver's license), išskridau į seniai nematytą tėvynę.

Turiu prisipažinti, kad Vilniaus aerouoste buvau nustebintas dviem dalykais: mane sutiko miela draugė iš Toronto su savo gimine ir... "IMEX" bendrovės atstovai su pažadėtu automobiliu (1989 Ford Taurus) ir pilnu komplektu Lietuvos žemėlapių!

Nuomos sutartis

Tuo pat peržiūrėjau man pateiktą nuomos sutartį. Kai kuriuos paragrafus prašiau pakeisti, ir tas buvo be jokių sunkumų tuo pat atlikta.

Svarbiausi sutarties punktai buvo šie:

1. Aš nesu atsakingas už automobilio pavogimą ir aplėšimą, jei tai įvyktų be mano kaltės, bei už apdaužymą. 2. Esu pilnai atsakingas už žalą, padarytą kitiems (žmogui ar daiktui), jei ta žala būtų dėl mano kaltės; kitaip sakant, aš neturiu atsakomybės (liability) apdraudus.

Man buvo paaiškinta, kad Lietuvoje tuo laiku dar nebuvo draudimo bendrovių, kurios tokius draudimus parduotų. 3. Neturiu teisės tuo automobiliu išvažiuoti iš Lietuvos teritorijos. 4. Neturiu teisės leisti kitam vairuoti, ir 5. Už nuomą užmokėsiu doleriais, grąžindamas automobilį aerouoste išvykimo dieną.

Nuomos kaina buvo maždaug 40% galiojančios kainos už tokį automobilį (naujesnio modelio) Amerikoje.

Domėjosi amerikietišku automobiliu

Važiuodamas iš aerouosto į "Neringos" viešbutį, pasigedau Vilniaus miesto plano, nes kai kurie užklausti žmonės kalbėjo tik rusiškai, ar nesugebėjo tinkamai nurodyti kelią. Pastačius automobilį prie viešbučio, susirinko būrelis žmonių jo apžiūrėti, nes didžiulia tokio automobilio nebuvo matę. Tas įvykdavo visoje Lietuvoje, išskyrus Nidą, kur užsieniečių yra pilni vasarnamiai.

Automobilio neploviau, nes nenorėjau, kad jo spindėjimas pritrauktų dar daugiau smalsuolių. Jei prieš paliekant automobilį susirinkdavo grupė vaikų, rimtai prašydavau jų, kad jie jį man pasaugotų. Vėliau atsilygindavau rubliais, ir būdavo visi patenkinti. Jau pirmą vakarą pastebėjau, kad kai kurios automobilio užpakalinės lempos neveikė. Šis defektas buvo greitai

pataisytas, sekančią dieną nuvažiavus į "IMEX" garažą Kaune. Patariu automobilį gerai apžiūrėti jau aerouoste.

Pirmą naktį Vilniuje automobilį palikau aptvertoje apsaugotoje aikštėje netoli miesto centro. Panevėžyje automobilis stovėjo mano giminių garaže, o kituose miestuose ar kaimuose, prie gyvenamųjų namų ar vasarnamio. Po dviejų savaitių sugrąžinau automobilį be jokios žalos.

Lietuvos keliais

Važiuojant Lietuvos greitkeliais, kurie prilygsta Vokietijos autostradoms, yra tikras malonumas, nes judėjimo palyginti labai maža. Malonu važiuoti ir paprastesniais asfaltuotais plentais, nes Lietuvos grožis yra stebėtinai, negali net atsigerėti. Ir kiek, daug seniai nematytų gamtinių iškambų. Tenka šiek tiek klaidžioti. Be vietinio susimančio palydovo nepatariu įvažiuoti į Vilniaus ar Kauno senamiesčių rajonus, nes vairuotojas net pateks į viduramžių labirintus. Siauros, vingiuotos gatvelės, daugiausia vienkryptės, su visokiais uždraudimais, įspėjimais ir t.t. Šiaip, senamiesčiai labai įdomūs ir atrodo daug gražiau, negu prieš 50 metų; tai būsimasis Lietuvos turistinis šedevras.

Benzinas ir aptarnavimas

Benzino kainos Lietuvoje buvo maždaug 50% pigesnės nei Amerikoje. Benzinas parduodamas degalinėse, kurių nėra daug ir kuriose jo ne visuomet būna. Patartina nelaukti, kol bakas bus beveik tuščias, nes gali prisieiti važiuoti į kelias degalines. Benzinas parduodamas litrais, ir reikia perkamą kiekį iš anksto nurodyti ir už jį užmokėti. Jei užpirkai per daug, pinigų negrąžins. Eilės degalinėse nebuvo ilgos.

"IMEX" bendrovės aptarnavimas buvo labai geras. Pavyzdžiui, vieną šeštadienį, aplankius daugybę giminių (gyvų ir mirusių) Suvalkijoje, Kudirkos Naumiestyje kažkaip atsitiko, kad bagažinėje užrakinau automobilio raktą. Teko samdyti kitą automobilį, kad nuvežtų į Kauną gauti atsarginį raktą. Kaune suradom "IMEX" direktorių Ramanauską namie. Pasiėmęs visą maišą atsarginių raktų, jis sutiko važiuoti su mumis į Kudirkos Naumiestį, kur mano automobilio duris jis atrakino pirmu raktu iš maišo.

Atsarginį raktą perdavęs man, jis nuvairavo mano automobilį į savo namus Kaune. Už visą patarnavimą atsiskakė bet ko

LIETUVIS NEŠĖ OLIMPINĮ ŽIBINTĄ

Pasirodo, kad olimpinį žibintą su ugnimi iš Graikijos nunešti iki Barcelonos buvo patelkta daugybė įvairių tautų sportininkų, senų ir jaunų. Vienas žibintą nešė net sėdėdamas vežimėlyje.

Į tą ugnies estafetę pateko ir vienas jaunuolis, 14 metų lietuvis Vytautas Kaikaris iš Vilniaus. Jo tėvai, Virginija ir Simas Kaikariai yra taip pat sportininkai, senelis — prof. Vytautas Kaikaris.

Jaunuolis yra Vilniaus S. Nėries mokyklos 9 klasės mokinys. Jis ir laimėjo Lietuvos Tautinio olimpinio komiteto ir Coca-Cola bendrovės skelbtas varžybas ir teisę į Barceloną nešti olimpinę ugnį.

Prieš olimpiados pradžią jaunuolis buvo nugalėtojas Madridą ir ten apgyvendintas puikiai viešbutyje.

Ispanijos keliais žibintą su olimpine ugnimi reikėjo nešti 1178 kilometrus. Šią estafetę Ispanijoje pradėjo ispanas, tarptautinio olimpinio komiteto pirmininkas markizas Juanas Antonio Samaranchas.

Vytautui Kaikariui teko žibintą nunešti 500 metrų. Liepos 17 d. 1 v. popiet Ispanijos laiku estafetę jis perėmė iš švedo ir, įveikęs jam skirtą kelią, perdavė ispanui.

Vilnietį jaunuolį lydėjo du bendraamžiai iš Ispanijos ir mažų autobusiukų palyda. Iš priekinio autobuso visi estafetės dalyviai buvo filmuojami, buvo pagaminta lietuviu prabėgto ruožo pilna vaizduostė.

Prieš kiekvieną estafetės ruožo pradžią organizatoriai deglo nešėjui linkėjo sėkmės, įspėdavo, kad bėgdamas nepaslystų, nesukluptų žiūrovų akivaizdoje. Kartais ir žiūrovai prisijungdavo prie estafetės dalyvių.

Po estafetinio bėgimo kiekvienam buvo įteikta žibinto replika atsiminimui. V. Kaikaris tą žibintą parsivežė į Vilnių.

Coca-Cola finansavo apie 70 kilometrų maršrutą, kuris prasidėjo Segovijos mieste ir baigėsi Valjadolidoje, prie Barcelonos. Bendrovė visiems estafetės dalyviams apmokėjo liuksusinį viešbutį Madride, apdovanojo sportine apranga su žaidynių ir Coca-Cola emblemomis. Coca-Colos atstovai puoselėja viltį estafetės dalyvius sutikti 1996 metų olimpinėse žaidynėse Atlantoje.

Vytautas Kaikaris yra krepšininkas. Jo šeima Baltimorėje turi giminių. Tai Kęstutis Laskauskas, lietuvių radijo valandėlės vedėjas. Jis jaunąjį krepšininką apdovanojo Baltimorės Atletų klubo marškinėliais.

DĖL DALYVAVIMO LIETUVOS SEIMO RINKIMUOSE

Ryšium su spalio mėnesį įvyksiančiais Lietuvos Seimo rinkimais, Ambasada Washingtono praneša, kad užsienyje gyvenantys Lietuvos piliečiai, kurie nori juose dalyvauti, turi iki rugsėjo 8 d. atsiųsti Lietuvos Ambasadai Washingtono ar Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke, ar Lietuvos Garbės Generaliniam Konsulatui Chicagoje, ar Lietuvos Garbės Generaliniam Konsulatui Los Angeles šiuos duomenis: Vardą ir pavardę, gimimo datą (metai, mėnuo, diena), gimimo vietą, kada ir iš kurios vietovės išvyko iš Lietuvos, dabartinį adresą.

Pageidaujama, kad pareiškime būtų nurodytas ne tik miestas, bet ir gatvė, ne tik apskritis, bet ir valsčius bei kaimas, kur rašantysis gyvena.

Tie Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie gimė ne Lietuvoje, turės pasirinkti pagal motiną arba tėvą į kurios rinkimų apygardos rinkėjų sąrašus jie nori būti įrašyti.

Rinkimuose į Seimą galės dalyvauti tik tie asmenys, kurie turi galiojantį Lietuvos pasą arba

Pilietybės pažymėjimą ir atsiųs vienai iš aukščiau minėtų Lietuvos įstaigų JAV-ose reikiamas žinias iki rugsėjo 8 d.

Tie asmenys, kurie dalyvavo š. m. gegužės 23 d. ir birželio 14 d. referendumuose ir užpildė anketas Pilietybės pažymėjimui gauti, tačiau iki rugsėjo 8 d. nepriėmę papildomos informacijos ir todėl negaus minėto pažymėjimo, negalės dalyvauti rinkimuose.

Duomenis galima siųsti šioms Lietuvos įstaigoms JAV:

Lietuvos Ambasada Washingtono, 2622 16th St., N.W., Washington, DC 20009.

Lietuvos Gen. Konsulatui New Yorke, 41 West 82nd St., New York, NY 10024.

Lietuvos Garbės Gen. Konsulatui Chicagoje, 10000 South Bell Ave., Chicago, IL 60643.

Lietuvos Garbės Gen. Konsulatui Los Angeles, 3236 N. Sawtooth Court, Westlake Village, CA 01361.

Sekimo rinkimų klausimu Ambasada ir toliau nuolat informuos visuomenę.

SANTA MONICA, CA

ATSISTATYDINA IŠ TAUTOS FONDO

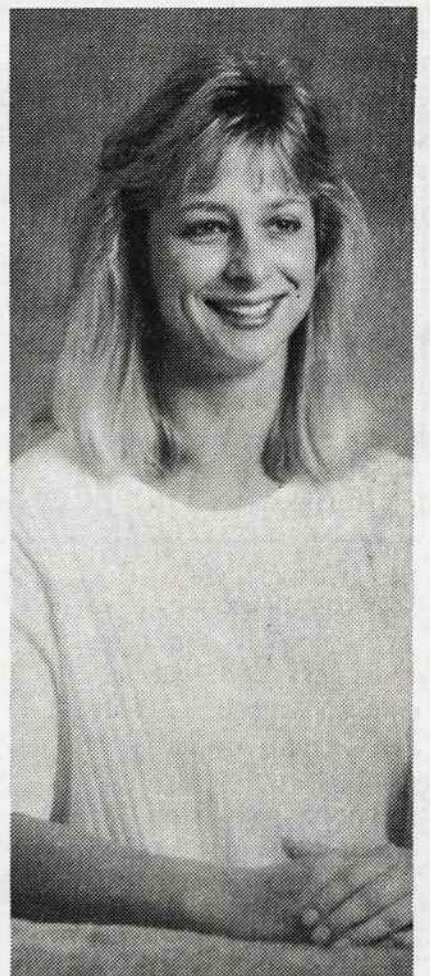
Redakcijai prisijustajame laiške Albinas Markevičius, Kalifornijos skyriaus Tautos Fondo pirmininkas, rugpjūčio 25 d. prašo atspausdinti laikraštįje to sky-

rio užmokesčio. Gražinant automobilį Vilniaus aerouoste, "IMEX" atstovai neturėjo reikalingos gražos, ir pasilikau jiems skolingas 20 dolerių. Abejoju ar Amerikoje taip pasielgtų su klientais iš Lietuvos.

Jei "IMEX" bendrovė sugėbėtų parūpinti tinkamą finansinės atsakomybės apdraudą, už kurią klientai turėtų sumokėti atskirai, automobilio nuomą Lietuvoje būtų galima rekomenduoti daug kam, nes jis suteikia visiška "judėjimo laisvę".

Esu dėkingas Kęstučiui Miklui už paraginimą parašyti šiuos įspūdžius.

Algirdas Mačiulaitis

Rima Laura Vaičiaitė, Auksės ir Rimo Vaičiūčių, gyv. West Nyack, NY, duktė, baigė Hofstra universitetą New Yorke, įsigydama Bachelor of Arts iš anglų kalbos ir psichologijos. Rima buvo priimta to paties universiteto į Graduate School ir rudenį pradės studijas siekti magistro laipsnio iš pedagogikos. Studijų metu dirbo Hofstra universitete kaip Peer counselor, Rima baigė Maironio lituanistinę mokyklą New Yorke, priklausė skautams ir šoko tautinius šokius. Rimos tėvukas ir močiutė — Kostas ir Valė Vaičiūčiai bei močiutė Bronė Miklienė gyvena St. Petersburg, FL.

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS-VEIKLOJE

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis susirinkimas kviečiamas rugsėjo 14-15 dienomis. Jis įvyks Marijos Nekalto Prasiidėjimo seserų vienuolyno patalose, Putnam, CT. Rugsėjo 14 d. 12 val. vidurdienį — pietūs, 2 val. — susirinkimas. Bus svarstomi LKRS uždaviniai ir darbai naujose Lietuvos gyvenimo sąlygose. Taip pat bus svarstomas ir LKRS naujos konstitucijos siūlymas. Susirinkimas baigiamas rugsėjo 15 d. 4:30 val. popiet.

Lietuvių Kunigų Vienybės metinis seimas įvyks rugsėjo 15-16 dienomis. Jis irgi vyks Marijos Nekalto Prasiidėjimo seserų vienuolyno patalpose, Putnam, CT. Pramatyta parodyti vaizduostę iš JAV ir Lietuvos lietuvių kunigų rekolokacijų Kaune, o taip pat JAV lietuvių kunigų piligriminės kelionės po Lietuvos šventoves. Taip pat bus pateikta veiklos apžvalga, svarstomi planai ateičiai, pvz., kaip lietuviai organizuotai galėtų dalyvauti ateinančiais metais rugpjūčio 11-15 dienomis Denver, CO, kai ten lankysis Šv. Tėvas; kaip dalyvauti ateinančiais metais Lietuvoje įvyksiančiame Popiežiaus vizite.

Nesulaukus esminių pakeitimų T. F. metinio susirinkimo metu (t.y., neperdavus pirmiausiai iš Laisvės Izdo lešų, principiniai aukotojų paskirtų nepriklausomai Lietuvai, ir neužbaigus T. F. veiklą kartu su pripažinta užbaigta VLIKO veikla), o taip pat, iškilus aukotojų teisinių ieškinių galimybei, susijusiai su pinigų nepaskyrimu aukotojų nurodytoms tikslams, reiškiamame atsistatydinimą iš Tautos Fondo Kalifornijos skyriaus komiteto, įsigaliojantį nuo š. m. gegužės 2 d. (apie galimą pasitraukimą iš T. F. perspėjome dar š. m. balandžio 28 d. laiške T. F. tarybos pirmininkui p. Jurgiui Vaičiūčiui).

A. A. VYTAUTUI RAČUI

Lietuvoje mirus, jo seserį, mūsų klubo narę, Kazimierą Čampienę, svainį Adolfą Čampą ir visą jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Waterburio klubas

A. A. DR. ANTANUI MATUKUI

mirus, dukroms: sesutei Bernadetai ir Regina, sūnums: dr. Antanui ir Liudui su šeimomis gili užuojauta.

Lietuvių Gydytojų New Yorko Draugija

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Darbo diena šiemet švenčiama rugsėjo 7 d., pirmadienį. Tą dieną laikraščio redakcija ir administracija nedirbs. Laikraštis išeis bendra tvarka — trečia diena.

Rugsėjo mėnuo yra skiriamas liuanistinėm mokyklom paremti. JAV LB Krašto valdyba kreipiasi į apygardas, apylinkes, kad šį mėnesį savo aplinkoje pravesėtų vaju liuanistinei mokyklai paremti. Visi švietimo darbai reikalauja nemaža išlaidų. Lietuvių Fondas nors ir skiria nemažas sumas išveivijos liuanistiniam švietimui, bet to neužtenka. New Yorko LB apygardos valdyba ir apylinkės jau daug metų aukomis remia Maironio liuanistinę mokyklą.

Maironio liuanistinės mokyklos mokytojų ir tėvų darbo diena vyks rugsėjo 12 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje, 10 val. ryto. Mokykla Kultūros Židinyje pradės veikti rugsėjo 19 d., šeštadienį. Registracija 9:30 val. ryto, pamokos 10 val. ryto. Lietuviškai nekalbančių klasė taip pat pradės savo darbą rugsėjo 19 d.

Vytautas Daugirdas, kompiuterių specialistas, jau kelis kartus lankėsi Lietuvoje, Technologijos universitete Kaune. Rugsėjo 29 d. jis vėl išvyko į Lietuvą.

Marija Diržienė, gyvenanti Richmond Hill, rugsėjo 28 d., ištikta kraujo išsiliejimo smegenyse, gydoma Mary Immaculate ligoninėje Jamaica, NY. Room 620. Ji buvo žinoma liuanistų siuvėjų veikėja, turėjo savo siuvyklą, kur dirbo daug liuanistų.

KASA, Federalinė kredito unija, šiuo metu atlieka likvidacijos darbus. Kiek anksčiau gražino indėlininkams įdėtus pinigus, dabar tvarko kitas sąskaitas.

Lietuvių sportiniai marškinėliai, kuriais buvo apdovanoti liuanistai krepšininkai Barcelonoje, susilaukė didelio pasisekimo. Pirmiausia dėmesį atkreipė "The New York Times" dienraštis, kad tai buvo patys gražiausi ir prasmingiausi visos olimpinės šventės marškinėliai. Praeitą savaitę dar apie juos rašė New Yorko spauda ir įsidėjo jų nuotrauką. Juos perka ir kiti sportininkai bei šiaip sensacijų mėgėjai, todėl marškinėlių kainos pakilo iki 30 dol. Pelnas skiriamas Lietuvos olimpinės komandos išlaidoms sumažinti. Užsakyti galima per šiuos telefonus: 1-800-225-3323 arba 1-510-762-2277.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol. (Persiuntimui pridėti 2 dol.). Vienos kasetės kaina — 7 dol., (persiuntimas 1 dol.); dviejų — 12 dol. (persiuntimas 1.50 dol.) Kiekvienoje kasetėje po 20 - 25 skirtingų dainų.

Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai 9 val. - 4 val. p.p. tel. (718) 827-1351 arba rašyti: Darbininkas (administrac.), 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

ĮDOMI LIETUVAITĖS DAILININKĖS PARODA

Nuo rugsėjo 13 iki 26 d. Chuck Levitan galerijoje, 42 Grand St., Soho, New Yorke, vyks gana įdomi paroda, pavadinama — "Prarastų civilizacijų aidai" — "Echoes of the Lost Civilization". Tų paveikslų autorė — dailininkė ir architektė Rita Giedrė Bulovaitė, kuri savo kūryboje naudoja "Bulova" pavardės formą.

Autorė kilusi iš Lietuvos. Vilniaus universitete 1963 m. baigė architektūrą, nuo 1978 iki 1980 m. architektūrą dar studijavo Toronto universitete. Šalia architektūrinių gausių darbų ji nuo 1961 m. dalyvavo ir dailės parodose.

Architektūros studijos ir nulėmė jos kūrybos pobūdį: ir savo kūriniuose ji ieško architektūrinių formų balanso. Suformuoti savam stiliui daug padėjo ir ka-

leidoskopas, kuris veidrodžių pagalba sukuria spalvingas, intriguojančias simetrines kompozicijas. Kaleidoskopo efektas ir yra raktas į jos kūrybos stilių. Yra sukūrusi serijų, kurios ir vadina "Kaleidoskopų serijos".

Būdamą architektė, savaime susidomėjo senovės tautų architektūra. O jos būta didingos, giliai prasmingos. Senovės architektūros likučiai jos vaizduotėje virto naujom kompozicijom ir taip sukūrė ciklą — "Prarastų civilizacijų aidai".

Yra ir senovės miestų griuvėsių, su turtingomis iškasenomis. Yra gausi istorija, Lietuvos senoji mitologija, religija. Visa tai veikia dailininkės vaizduotę, ir ji tame pačiame stiliuje sukūrė ciklą "Nematomi miestai". Jos kūryboje yra kūrinių, kurie pavadinai Lietuvos istoriniais vardais: valdovai, miestai, pilys, upės. Visa romantika prisikelia ir susiglaudinus sutelpa į jos geometrinės keturkampės kompozicijas, kur simetriškai kartojasi formos.

Tai daugiau filosofinis, intelektualinis praeities kultūrų atskleidimas. Eiliniam žiūrovui tai atrodo kaip ornamentas, paimtas iš kokių senų pastatų, iš kilimų, audinių. Žiūrovas, kuris turi intelektualinį paruošimą, jau įžvelgs ir senovės simboliką, istorijos santrauką, paverstą ornamentu.

Tapo ji akrilinais dažais, gausu ir spalvotais pieštukais. Bus išstatyta 13 paveikslų. Jie sukurti 1986-1992 m.

Paveikslai sukurti kruopščia, švaria technika. Tai geometrinis formų surikiavimas, švarus spalvų padengimas. Tas kruopštus švarus technikos apvaldymas žiūrovą veikia teigiamai ir pakiliai.

Lietuvoje, Vilniaus dailės muziejuje, savo parodą turėjo 1988 m., Chicagoje Balzeko liuanistų kultūros muziejuje 1991 m.

Dabar jos paroda New Yorke Soho sekcijoje. Intriguojančiai veikia kūrinių nuotraukos, tikima, kad originalai dar labiau bus įdomūs ir patrauklūs. Parodos atidarymas bus rugsėjo 13 d., sekmadienį, nuo 3 v. iki 6 v. Galerijos telefonas: 212 966-2682. (p.j.)

55 SVARAI — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt., \$90. 22 SVARAI mažesnis paketas, \$55. 22 SVARAI mėsos produktai, aliejus \$90. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312 436-7772.

Kas norėtų mokyti liuanistų kalbą dvi moteris, gyvenančias Pushinge ir Sunnyside rajonuose, prašome skambinti tel. 358-3858. (sk)

Mergina ieško darbo. Gali slaugyti ligonius, padėti namų ruošoje ir virti, prižiūrėti vaikus ir kt. Skambinti (718) 628-0730, prašyt Jurgą. (sk.)

30 metų liuanistė, mokanti anglų kalbą, ieško bet kokio darbo. Skambinti nuo rugsėjo 7 dienos vakaro telef. 718-348-9792. Prašyti Almos-Nijolės.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.75 už svarą. Galima siūsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos, Bronx, NY, Šv. Rašto profesorius, nuolatinis "Darbininko" bendradarbis ir eilės knygų Šv. Rašto klausimais autorius, rugpjūčio 31 d. studijų reikalais išskrido į Romą.

Jauna pianistė Gintė Čepinskaitė koncertuos St. Paul's United Methodist Church, So. Broadway & Division Avenue, South Nyack, NY, rugsėjo 5 d., šeštadienį, 8 val. vak. Jaunoji pianistė 1989 m. laimėjo konkursą ir gavo stipendiją studijuoti Salzburge. Šiais metais ji baigė Vilniaus konservatoriją su aukščiausia kvalifikacija ir jau dirba kaip koncertmeisterė su Virgilijum Noreika. Šio koncerto programoje bus atliekami Bach, Chopin, Scriabin ir Brahms kūriniai. Dėl informacijos galima skambinti 718 776-1657.

Lietuvių Darbininkų Draugijos 7-oji kuopa Brooklyne atsiuntė \$100 auką "Darbininkui" paremti. Leidėjai ir administracija nuoširdžiai dėkoja.

Lietuvos Atsiminimų radijo valanda vėl bus girdama kiekvieną sekmadienį nuo 2 iki 3 val. popiet, pradedant rugsėjo 13 d. Valandą anksčiau, nuo 1 iki 2 val. popiet, bus transliuojama "Music of Lithuania" laida anglų kalba. Abi programos transliuojamos iš Seton Hall universiteto radijo stoties, WSOU, 89.5 FM banga. Direktorius dr. Jokūbas Stukas maloniai kviečia tų programų klausytis.

Pabaltijo kraštų vėliavų prie Jungtinių Tautų pakėlimo pirmąsias metines minint, Lietuvos Vyčių 110 kuopa, Maspeth, NY, rugsėjo 17 d., ketvirtadienį, nuo 12 iki 3 val. popiet rengia demonstraciją Dag Hammarskjöld Plaza (47th Street & 1st Avenue). Demonstracijos šūkis — Rusija, lauk iš Lietuvos.

Joseph Belickas, Woodhaven, NY, apmokėjo prenumeratą, atsiųsdamas 50 dol. čekį. Dosniam spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.

Saugokitės neteisingų taxi bendrovių! Daug kam prie durų buvo užkišti lapukai, aiškiną, kad "Taxi 456-111 Four-Ones Car Service" nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. keleivius veš nemokamai, jei pasitaikytų, kad taxi automobilis neturės apšaldymo. Karštą dieną tokiu automobiliu važiuojant, pasirodė, kad jis net neapšaldytas, bet kainos iš anksto užsiprašė beveik dvigubai didesnės, negu kitos taxi bendrovės.

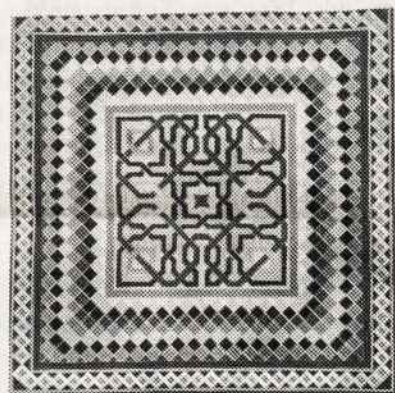
Išnuomojamas kambarys moteriai prie gero susisiekimo. Skambinti: 718 441-1215.

Reikalinga pagalba prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį. Pageidaujamas anglų kalbos mokėjimas. Skambinti telef. 212 757-3001. Paprašyti Jenny. (sk.)

59 CENTAI UŽ SVARĄ virš šimto svarų, tai TRANSPAK firmos nauja kaina. 68 centai — žemiau šimto svarų. Minimumas 20 dol. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose ir sekami iki pristatymo jūsų giminei Lietuvoje. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. 312 436-7772.

Dail. Rita Giedrė Bulovaitė

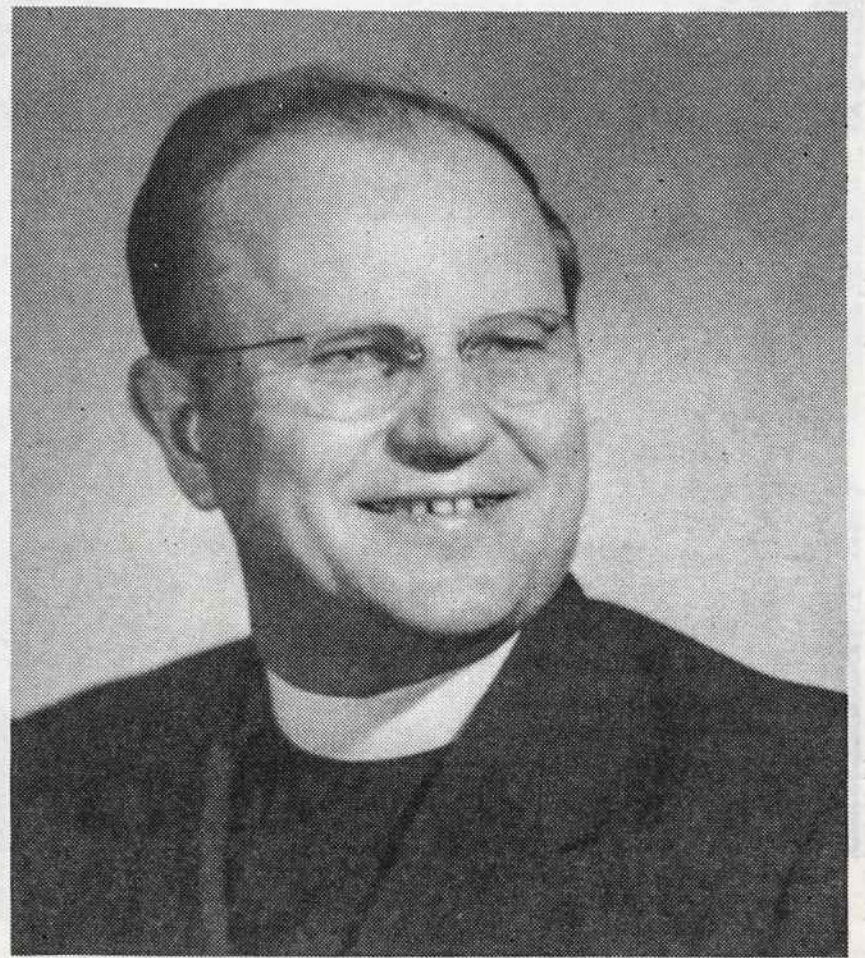
Iš ciklo "Prarastų generacijų aidai" paveikslas "Alhambra I." Dail. R. G. Bulovaitė

Europos biofizikų suvažiavimas Palangoje įvyko rugpjūčio 29 — rugsėjo 3 dienomis. Su skaita dalyvavo ir dr. Vytautas Veršelis, kuris dėsto Albert Einstein Medical Center, Bronx, NY. Palangoje jo paskaitos tema buvo "Molecular Analysis of Voltage dependence of gap junctions". V. Veršelis doktoratą padarė iš elektrofiziologijos Stony Brook universitete, L. I., 1983 metais. Kaip universiteto dėstytojas, pereinamais metais pakeltas į assistant professor laipsnį. Jo brolis Sigitas Veršelis doktoratą padarė iš imunologijos 1987 m. Charleston, NC, ir dabar dirba Harvard universiteto Medical Center, Boston, MA. Abu broliai baigė New Yorko Maironio liuanistinę mokyklą, priklausė prie skautų, šoko tautinius šokių.

"Lietuvos Aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atkuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išveivijai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu \$85. Čekius rašyti "Lietuvos Aido" vardu ir siūsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

ROMAS PUKŠTYS, Transpak firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą rugsėjo mėn. Pirmąjį pervedami doleriais. Atsiskaityti iki rugsėjo 22 d. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, tel. 312 - 436-7772.

Live in aid wanted for elderly, infirm woman, kind and physically strong. Some English necessary. Phone 212 757-3001, ask for Jenny. (sk.)

Kun. Stasys Raila

KUN. STASYS RAILA — SUKAKTUVININKAS

Visada linksmas, visada gerai nusiteikęs, New Yorko liuanistams gerai pažįstamas kun. Stasys Raila štai rugsėjo 14 d. mini savo amžiaus 85 metų sukaktį. Tą dieną jis dalyvaus Lietuvių Religinės Šalpos metiniame susirinkime Putname, CT, ir tuoj pat ten vykstančiame Lietuvių Kunigų Vienybės metiniame seime.

Kun. Raila ilgą laiką dirbo Viešpaties Atsimainymo parapijoje Maspeth, kur dabar klebonauja kun. Kenneth Wicks. Klebonas maloniai sutiko šį kunigo Railos sukaktį paminėti rugsėjo 27 d., sekmadienį, 11:15 v. r. Tai bus Padėkos Dievui koncerto bracinės mišios.

Tą pačią dieną ten vyksta ir Lietuvos Vyčių Vidurinio Atlanto apskrities seimelis, kurį globoja Maspetho Lietuvos Vyčių 110 kuopa. Kun. Raila buvo ilgametis 110 kuopos dvasios vadovas, veiklus tos organizacijos narys. Visi seimo nariai, ypatingai 110 kuopos nariai, turės progos pasveikinti šį organizacijos daug pasidarbusį narį.

Po sumos, parapijos salėje bus trumpa sveikinimų programa. Po to — pietūs. Vyčiai iš anksto užsisako sau vietas dalyvauti pietuose. Skambinti valdybos nariui: 718 326-3398. Sveikinimo programoje galės dalyvauti ir neužsirašę iš anksto.

Kun. Raila ateinančiais metais mini savo kunigystės 60 metų jubiliejų. Jau šių metų balandžio 1 d. pradėjo jį švęsti. Nedaug kunigų sulaukia taip didžios šventės. Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palu-

IEŠKO GIMINIŲ

Jurevičienė Joana ieško dėdės Antano Bernotaičio Kurnas, Kovo 11 g. 39-79, Lithuania-Lietuva.

Jovaišienė Domicelė, Jurgio, ieško dėdės Zmejaucko Jono. Jurbarkas, Daukanto 25, bt 8. Lithuania-Lietuva. (p.j.)

binskas šio jubiliejaus proga ateinančiais metais žada jam surengti pagerbimo šventę.

Iš sukaktuviniško gyvenimo

Stasys Raila gimė 1907 m. rugsėjo 14 d. Luokės mieste, Telšių apskrityje. 1923-1925 m. mokėsi Telšių mokytojų seminarijoje, 1926-1929 m. Kauno metropolijos kunigų seminarijoje, 1929-1933 m. Vytauto Didžiojo universitete studijavo teologiją ir filosofiją. Kunigu išventintas 1933 m. balandžio 1 d.

Lietuvoje jis buvo įvairių mokyklų kapelionu, 1939 m. atvyko į Pasaulinę parodą New Yorke. Prasiūdo Europoje karui, pasilikto Amerikoje. Čia vikaravo daugiausia Pensylvanijos liuanistų parapijose: Šv. Kazimiero parapijoje Philadelphiaje, Shenandoah, Tamaqua, Šv. Jurgio parapijoje Philadelphiaje. 1960 m. buvo paskirtas Lietuvos Religinės Šalpos reikalų vedėju Brooklyne.

Čia atsikėlęs pasiliko iki šiai dienai New Yorko aplinkoje. Ilgai dirbo Lietuvių Religinėje Šalpoje, paskui Viešpaties Atsimainymo parapijoje Maspeth, Apreiškimo parapijoje Brooklyne. Dabar gyvena kunigų pensininkų namuose Douglaston, NY.

Sukaktuvininkas visą savo gyvenimą veikė įvairiose katalikiškose organizacijose, dirbo su angelaičiais, pavasarininkais, ateitininkais, Lietuvos Vyčiais. Nuo studijų laikų seminarijoje pradėjo bendradarbiauti spaudoje, išleido keletą religinių knygelių vaikams ir suaugusiems. Bendradarbiauja jis ir "Darbininko" laikraštyje. Eilę metų per "Laisvės Žiburio" radiją kas sekmadienį kalbėjo religinėm temom.

Sveikiname sukaktuvininką ir linkime kuo geriausios sveikatos, geros nuotikos visuose darbuose ir — Dievo palaimos. (p.j.)

APREIŠKIMO PARAPIJA maloniai kviečia visus į metinę GEGUŽINĘ — PIKNIKĄ

sekmadienį, rugsėjo 13 d., 1 val. popiet
KULTŪROS ŽIDINYJE

(kieme ir salėje)

361 Highland Blvd., Brooklyn., NY.

Šilti, skanūs pietūs, paruošti Birutės Šidlauskienės
Įvairūs šalti gėrimai; kava — pyragai.
Metinė loterija; Laimės šulinys

Šokiams gros ROMAS TELŠINSKAS

Atvykite! Linskmiai praleisite sekmadienio popietę!
— Įėjimas nemokamas! —